

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

זוכה ורואה בשמחתה

סיפורים ירושלמיים שלא תמצאו בשום מקום אחר. כתבה

ירושלים של מעלה כאן למטה

הרב גדי שלוין   אבי רט   הרב אורי שרקי

"בכל צורתם - לו צר"

(ישעיהו סג/ט)

מחשבות חסידיות
בעקבות אסון מירון

הרב יהושע שפירא
מיכי יוספי
הרב שבתי סלנטיצקי

<< הכניסה חופשית >>
בהרשמה מראש

האירוע יתקיים עפ"י התו הירוק
הלימוד ישודר ב-ZOOM
הרשמה מראש באתר המדרשה

מכללה ירושלים
איכות תורנית אקדמית חינוכית

- הרב קובי דביר ראש מדרשת יעלה
- הרב ברוך סליי ראש מדרשת אוריה
- הרבנית עידית איצקוביץ
- מרופ' עלי מרצבך נשיא מכללה ירושלים
- בני קצובר ממקימי גוש אמונים

לימודגלים

יום ירושלים במכללה ירושלים

יום הלימוד לע"ג ההרדגים באסון הר מירון ולע"ג המחנכת צימורה דביר ז"ל

יום שני • 9:45 • כ"ח אייר • 10.5

ברוך דובדבני 36, ירושלים

התנועות

13:30

יונתן רזאל & הרב יהושע שפירא

תוכנית תואר בחינוך B.Ed. עם המכללה ירושלים • תוכנית שילוב שירות לאומי • ימי לימוד נשים

קורונה. מסיכה. אזכרים!?

נכון, ב"ה התחלואה בירידה וניתן פטור מעטיית מסיכה במרחב הפתוח,
אבל עדיין במקומות סגורים היא חובה.
שמרו את המסיכה איתכם!

במכולת, באוטובוס, ברכבת, באולם השמחה, בבנק, במעלית,
בסניף הדואר ובכל חלל סגור - המסיכה תמיד איתי.

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

קו המידע-מטה ההסברה

03-509-7000

מתחסנים
ובוחרים בחיים

130 משפחות

נבר הצטרפו להצלחה, עכשיו תורכם!

התמונה להמחשה בלבד

רוכשים דירה בבית אל ומקבלים

4,000 ₪ בחודש

דמי שכירות מתנה עד לאכלוס

דירת 5 חדרים החל מ-1,380,000 ₪

**בואו
לבקר בדירה
לדוגמא**

*בכפוף לתקנון

כמה אנשים פנו אלי באופן אישי אחרי האסון במירון,
ולאילו אחי אס ישראלי מה לומר, והאמת היא, שפשוט
לא היה לי מה לומר. בלי להאמין בירי במירון כמה
שלוחת קודם לכן, אבל כל המילים נחתמו מאו.

שיחת חברים

עם מיכי יוספי

אל תסבירו. אל תרחיקו. אל תאשימו

כמובן, גם הדרך הזאת לא מכבדת ואף חוטאת לאמת. בסוף, הפתרון היה להרחיב את הפתח. במקום להחליף מיטה ולהאשים אחרים, הבינו החכמים שצריך להרחיב את חדרי הלב, ולראות ביתר אהבה וחיבה אחד את השני. זאת הדרך המתאימה להתייחס לאסון. להרחיב את הלב. הדיבור הזה מאד נגע לליבי. ההבנה שאין טעם למהר ולומר בגלל מי ובגלל מה הכל קרה, אלא לנסות לפתוח את הלב. כמה אנשים פנו אלי באופן אישי אחרי האסון במירון, ושאלו אותי אם יש לי מה לומר, והאמת היא, שפשוט לא היה לי מה לומר. בלילה אמנם הייתי במירון כמה שעות קודם לכן, אבל כל המילים נעלמו מאו. לכל אלה ששאלו, פשוט העברתי את המכתב של הרב איידלס, ועכשיו אני מעביר אותו גם אליכם.

כך מנהיג הקדוש ברוך הוא

דיבור אחר שעלה לי בהקשר של האסון הזה, נמצא בשיחה של רבי נחמן, בספר הנפלא 'שיח שרפי קודש'. הדברים של רבי נחמן שם לא קלים לעיכול, ונראה שחשוב לדעת גם אותם:

"פעם, כשדבר רבנו מרדכי ה' הנעלמים, ומענין שאין שום שכל להבין נפלאות דרכי ה', ספר שהיה יהודי עני אחד מטפל בילדים, שהיה שוכר כל שלש שנים את בית המרוח 'רענדאר' מהפריץ, והיה דר שם ומתפרנס ממנה, וכך היה שוכרו שנים רבות. ובכל שלש שנים, כשנגמרה השכירות והכריז הפריץ על שכירות המרוח, לא שכרו אף אחד, אפלו מהנכרים. כי ידעו, שהיה זה הוא עני ומטפל בילדים ורחמו עליו, כי ידעו, שמה מקור פרנסתו. אולם שנה אחת, בא יהודי אחד והפריץ על הסכום ושכר הוא את בית המרוח, ונאלץ היהודי העני לצאת משם באמצע התקף עם בניו הקטנים".

קשה ממש לקרוא על אותו יהודי חצוף כל כך, שבא והעלה את דמי השכירות כדי שיוקו את השוכר הוותיק והוא יתפוס את מקומו. השוכר החדש הזה היה אדם עם לב כל כך אטום, עד שעשה מעשה נורא כל כך שאפילו הגויים באותו מקום לא העזו לעשות. אלא, שההמשך של הסיפור קשה עוד יותר:

"היהודי הזה, ששכרו, לא היו לו שנים רבות ילדים, ובאותה שנה ששכר את בית המרוח וקפח את העני, נולד לו בן זכר, והיה הדבר לפלא, שלא די שעשה עולה לעני כזה, עוד זכה לבן זכר לאחר שנים רבות שלא היו לו בנים! וסיים רבנו ואמר: 'וכך מנהיג הקדוש ברוך הוא את עולמו...'". כן. עד כאן הסיפור. ללא ספק - סיפור בלי 'הפי-אנד'. רבינו נחמן, עם כל דרכו בקודש, שהוא נותן עצות סגולות ודרכים כדי להשיג ברכה ושפע, בא ללמד אותנו כאן דבר גדול. 'תדעו', אומר רבי נחמן, 'שבתוך העולם הרחני יש גם נקודה כזאת שאין בה שום בהירות! שם, נשאר רק האמונה'. במקום כזה, אנחנו צריכים לתת אמון בבורא יתברך. המשמעות של נתינת האמון היא, שגם כאשר לא כל הפרטים והשיקולים גלויים לפנינו, נמשיך להאמין בה' שהוא מנהיג את הכל לטובה. רבי נחמן מלמד אותנו, שבזמנים כאלה צריך לשתוק. לפעמים יש לנו עוד מילים לומר, כמו בדיבור של הרב איידלס. אבל לפעמים, נשאר לנו רק לשתוק. כשמשא רבינו הקשה על מה שיקרה לרבי עקיבא, הקב"ה אמר לו: "שתוק כך עלה במחשבה לפני". לפעמים רק שותקים.

שלום חברים! אי אפשר שלא לדבר על האסון הגדול שהיה בל"ג בעומר במירון. ראיתי מכתב שכתב הרב חיים איידלס לתלמידים שלו בעקבות האסון, ובו הוא הביא סיפור יפה מהגמרא. הסיפור והביאור שלו נגעו בי מאוד, ורציתי לשתף אתכם.

הגמרא במסכת מועד קטן מספרת על יום הפטירה של רב הונא. לאחר פטירתו של רב הונא, חשבו התלמידים להניח ספר תורה על מיטתו, כדי לכבד את רבם. אז כנראה המנהג היה מקובל, כדי להראות לכולם ש"קיים זה (הצדיק שנפטר) מה שכתוב בזה (בספר התורה)". הגמרא שם מספרת שרב חסדא מנע את החכמים מלקיים את הרעיון שלהם. הוא אמר להם כך: "דבר שבחיי לא היה סבור כן, עכשיו נקום ונעשה לו?" רב הונא מעולם לא הסכים לשבת על מיטה שיש בה ספר תורה, ורב חסדא תלמידו לא הסכים שבפטירתו יכבדו אותו בדבר שהוא התנגד לו.

הגמרא ממשכה לספר שכאשר רצו להוציא את רב הונא לקבורה, המיטה שעליה הוא היה מונח הייתה רחבה יותר מדלת הבית. כדי לפתור את הבעיה חשבו החכמים להוציא את המיטה דרך הגג. גם הפעם, רב חסדא עצר אותם. הוא אמר לחכמים בשם רב הונא עצמו, שכבודו של החכם הוא להוציא אותו לקבורה דווקא דרך הפתח. אם מוציאים את החכם דרך הגג או החלון, זאת פגיעה בכבודו.

הפתרון הבא של החכמים היה, להעביר את רב הונא למיטה צרה יותר שתוכל לעבור בפתח. גם לרעיון הזה רב חסדא התנגד: "הכי גמירנא מיניה, חכם כבודו במיטה ראשונה". כלומר, למדתי מרב הונא, שכבודו של החכם הוא להיקבר במיטה הראשונה עליה הוא נפטר, ושלא יעבירו אותו למיטה אחרת. מה עשו בסוף? "פרוס בבא ואפקוה". כלומר, שברו והרחיבו את הפתח, עד שיכלו להוציא את מיטתו של רב הונא. עד כאן הסיפור של הגמרא.

הפתרון האמיתי

לסיפור הזה הוסיף הרב איידלס ביאור נפשי עמוק. רב הונא נפטר, הצדיק נפטר, ואנשים חיפשו מה הסיבה לכך. הרצון להניח ספר תורה על מיטתו, זה בעצם לומר שהסיבה לפטירת הצדיק היא באשמתנו, בעוון ביטול תורה וביטול מצוות התורה. רב חסדא בא לומר לחכמים, שאין לנו זכות לבוא ולקבוע שבגלל פגם כזה או אחר קרה מה שקרה.

אחרי שהחכמים קיבלו את דבריו של רב חסדא, הם חשבו להוציא את המיטה דרך הגג. המחשבה הזאת מייחסת את האסון של פטירת גדול הדור לדברים גבוהים ועליונים, דברים נסתרים. גם את הרעיון הזה דחה רב חסדא, ואמר שהוא לא מכבודו של הרב. אנחנו לא יכולים להסביר את האסון, נקודה. לייחס כוונות ומשמעויות למאורעות שעשה איתנו הבורא יתברך, זאת אמירה שלא שייכת אלינו. אנחנו כן יכולים, וגם צריכים, לראות מה אנחנו יכולים ללמוד כדי לתקן את עצמנו, אבל חלילה לא לנסות להיות הדוברים של הבורא.

הרעיון השלישי, להעביר את רב הונא למיטה אחרת, מבטא את הניסיון המוכר, להאשים מישהו אחר שהוא הגורם לאסון. להעביר למיטה אחרת זה כמו להעביר נסיבות, להעביר את האשמה למישהו אחר. כל אחד מצפה שהאחר ייקח אחריות.

"אצלנו לא צריך מזגן"

תתכוננו להיות ירושלמים!

הצטרפו לחיזוק שכונות צפון ירושלים
נווה יעקב, פסגת זאב, הגבעה הצרפתית
ותיהנו מקהילה צעירה, שליחות חברתית
והמון יתרונות שחוברו להם יחדיו

שלם

קהילה צעירה בצפון ירושלים

המעטפת החמה
והתומכת
של ארגון "שעלים"

קרבה לאוניברסיטה
ומרחק הליכה
מהרכבת הקלה

עזרה במציאת דירה
ובהתאקלמות
בשכונה שתבחרו

סיוע במציאת מקום
עבודה מתאים

מלגת התנדבות
למתאימים על סך
10,000 ש"ח בשנה

30 שנה בלב העשייה החברתית

לתיאום סיור ולמפגש עם משפחות נוספות:
יאיר - 052-7018300 | www.shaalim.org

אהרן רזאל

שמעו סבא וסבתא שלי את רעש המנוע ויצאו החוצה. הביטו אל-על והבינו שזה בנם. הטה הוא את המטוס מצד לצד, כמו תנועת יד שאומרת שלום. נופפו גם הם אליו לשמים והוא המשך לקרב

ממירון לירושלים

לקראת סוף כביש 6 בדרך למירון שמענו את הבשורות המרות. חזרנו על עקבותינו לירושלים. והנה שבוע אחרי ועדיין לא ממש נתפס. נאלמנו דום. ונחנו מה.

בשמחה הגדולה של חנוכת המשכן נאמר "וידם אהרן". שתק. הרגשתי שאנחנו אפילו עדיין לא "וידם אהרן". וידם, זה כשיש לך מה לומר ואתה בוחר לשתוק. מצליל לשתוק. רוצה לצעוק אך מצלה את הצעקה מבפנים אל המרום בקול דממה דקה. אבל אנחנו שותקים כי עודנו בהלם, שותקים כי פשוט אין מה לומר.

לפני מאתיים שנה, כשרעידת אדמה פקדה את צפת, אמרו "מקנאת ירושלים". אני לא מסכים. ירושלים לא מקנאה. יש לה לב גדול, כמו לאהרן הכהן שנושא את שמות בני ישראל על לבו. היא דומעת אתנו, מתפללת אתנו, שמחה אתנו ומחכה אתנו בסבלנות.

היום יצאתי קצת לטייל בדרך בואכה הכותל. לעיתים אני מוקסם מטיול גם בעיר מגוריי. פשוט הולך במסלול שאני לא רגיל בו. גינה צדדית שלא הכרתי, סיבוב מיותר, פונה לצדדים ללא צורך. על מכונית ישנה ראיתי מדבקה: 'מה ששלך - יגיע עד אליך'.

הגעתי לחורשת הירח. מביט בנוף הנשקף בין העלים הפזורים ועצי האורן. ריח עתיק יש לאדמה הירושלמית. הבנתי שהנוף נשקף לא רק דרך העיניים, אלא גם דרך הריחות המיוחדים למקום.

חשבתי על שיבת ציון, על הדבר הגדול הזה. מחלוקות ופוליטיקות מסיחות את דעתנו מהעיקר. קורה כאן דבר גדול, לא יאומן. כיצד קרה שעם שגלה חזר לפיסת אדמה אהובה.

התיישבתי על סלע נמוך. ודאי ישב עליו איזה רועה צאן לפני אלף שנה. כובש צלבני, פֶּרֶשׁ מַמְלוּכִי... ולפניהם אבות אבותינו הקדושים. הבנתי שאני לא יושב כאן כרגע כאהרן הפרטי אלא כיהודי במרוץ הליפיד העתיק בהסטוריה: המרוץ להאיר את העולם. וחייב אני לחשוב על הדורות הקודמים שהתפללו על כל זה. זה מחייב.

בורא עולם, אינני כפוי טובה. תודה!

פה בחורשה אני יושב וחושב על דודי, דוד עלי, שזכה להיות בין הטייסים שהפציצו את המצרים בשעת השי"ן במלחמת ששת הימים. אחר כך שלחו אותם לחזית הירדנית. טס לאט מעל בית הוריו ברחביה לא רחוק מכאן, הָאֵט את המטוס. שמעו סבא וסבתא שלי את רעש המנוע ויצאו החוצה. הביטו אל-על והבינו שזה בנם. הטה הוא את המטוס מצד לצד, כמו תנועת יד שאומרת שלום. נופפו גם הם אליו לשמים והוא המשך לקרב, ממנו זכה לחזור בשלום.

וממש בקצה אחר של חורשה זו עדיין גרה סבתא מרים שתחיה, שבנה הטייס נפל על קידוש ה' באותה מלחמה, מנ"מ ירדני. וממש ממש לידי מטרטור טרקטור שמשפץ את תיאטרון ירושלים בו למדתי וניגנתי מוסיקה בילדותי, כהכנה לנבל שבעזרת ה' אקבל בקרוב מלשכת כלי הנגינה בהר הבית.

פעם חזרתי מהמרכז עם חבר תל אביבי. משהגענו ויצאנו לרחוב יפו, אמר לי: "כל כך קר פה בירושלים שלך!" ואני לא הבנתי מה הוא אומר. באותם רגעים נעשה לי כל כך חם, מאהבת ירושלים שיש בי.

פרקי אבות עם הרבי מליובאוויטש

הרב משה שילת

פרק ה

"עשרה דורות מאדם ועד נח... היו מכעיסין ובאין עד שהביא עליהם את מי המבול, עשרה דורות מנח ועד אברהם... היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו וקיבל שכר כולם" (ה,ב)

בשתי התקופות הבריות "היו מכעיסין ובאין", אך הראשונה הסתיימה במבול והשנייה באברהם ש"קיבל שכר כולם". ההבדל ידוע: נח היה צדיק אך לא התעסק בתיקון הסביבה. כך הרע הלך והצטבר ללא תיקון, עד שדינו היה באבדון ומחייה במי המבול. אברהם, לעומת זאת, הפיץ את האמונה לכול ודאג להשפיע על סביבתו. כך הרע הפך לטוב ולבסוף התקבל "שכר כולם" - התגלתה התועלת ונחשף הניצוץ הטוב שמסתתר גם בדברים השליליים שבעולם.

אפשר ללמוד מכאן הוראה לחיים: אדם שהיה שקוע תקופה מסוימת בדברים שליליים - עליו לוודא שהמרכיב הרע של התקופה, זה שאין ביד אדם לתקנו ולמצוא בו נקודה חיובית ותועלת, יחלוף ויימחה מן העולם לגמרי כך שלא יישאר ממנו זכר והמשכיות. במקביל, ולא פחות חשוב, עליו לחפש מה אפשר לתקן ולקחת מתקופה זו לטובה, כמו לדוגמה להפוך את עומק הירידה וההתרחקות מקדושה למנוף של התחזקות והתעלות - ובכך הוא יגרום למפרע לתיקון התקופה הבעייתית, ואז "קיבל שכר כולם!"

"עשרה ניסים נעשו לאבותינו במצרים" (ה,ד)

האומה המצרית אינה קיימת כיום, אבל "כל המלכויות נקראו על שם מצרים, על שם שהם מצירות לישראל" (בראשית רבה סז,ה). ואפילו מדינות אוהדות שאינן מצייקות לנו - בעצם קיומן כ"מלכויות" בזמן ש"עיר האלוקים מושפלת" והגאולה מתעכבת - אין לך "מצירות לישראל" גדולה מזו. ואפילו אם מדינה פלונית היא "מלכות של חסד", הרי שכל זמן שלא הגענו לכך ש"נבנתה עיר על תילה" - המצב סביב עודנו מוגדר כמגבלה ומיצר לכל עניין שבקדושה.

לכן אומרת המשנה ליהודי כי עליו להתנהג כמו אבותינו במצרים. הם עדיין היו תקועים שם, באימפריה שהעריצה את הטבע, אבל כבר חיו עם ניסים מעל הטבע. וגם אנחנו, עם "עיר האלוקים מושפלת" ותרבות מטריאליסטית שולטת, יכולים להרים את הראש אל השמים ולצעוד ביד רמה ובגאון יעקב, בראש מורם ובגדל מתנוסס של תורה ויהדות. אל תחכו שהסביבה תאפשר ליהדות לשוב להיות גאה בעצמה, היו גאים כבר היום בגאוות היחידה המוכרת בעולם.

"לא הפילה אישה מריח בשר הקודש" (ה,ה)

האהבה הגדולה מתבטאת בפרטים הקטנים. הנס הראשון המוזכר ברשימת ניסי המקדש הוא נס פרטי שנוגע למעט מאוד נשים במצב מאוד מסוים. הדבר מעיד על גודל חיבתם של ישראל, שהייתה בהתגלות מיוחדת בבית המקדש עד כדי שבירת חוקי הטבע גם בשביל יהודי בודד במצב ספציפי.

עוצמת ניסי המקדש באה לידי ביטוי דווקא בהתפשטות השפעתו גם מחוץ לעזרה - בעזרת הנשים, שקדושתה אינה כקדושת המקדש עצמו. ולפי דברי חז"ל (יומא לט,ב) שריחם של הקודשים היה מתפשט עד ליריחו, הנס השפיע רחוק רחוק, מחוץ למקדש ומחוץ לירושלים כולה! האהבה האלוקית שמעל הטבע התגלתה במלוא זוהרה - רחוק רחוק, וקרני אורה חדרו גם לפינות חשוכות והאירו אותן באור יקריות.

לשנה הזו בירושלים הבריאה!

עם החזרה לשגרה בריאה
ולרגל יום שחרור ירושלים

מכבי מאחלת
יום ירושלים שמחה!

בראש סתיו BOPO

יש קופות חולים ויש מכבי *4535

מוגש כמידע לחברי מכבי

איפה ירושלים של מעלה מתנוצצת בירושלים של מטה?

משיחים על חמורים

אבי רט

המפגש הראשון שלי עם ירושלים ועם הכותל היה מעט אחרי מלחמת ששת הימים.

הימים הם ימי אופוריה שאחרי המלחמה והניצחון הגדול, וההורים שלי, ניצולי השואה, שעבורם ירושלים הייתה חלום דורות שהתגשם, מיהרו לקחת אותי, ילד בן 8 בכיתה ב', לכותל לראות ולחוות את הנס הגדול, ולהתפלל.

ההגעה הראשונית שלי לכותל הייתה עבורי לא רק חוויה מכוננת ומשמעותית, אלא תובנה גדולה וקריאת כיוון לכל החיים.

הגענו אל שער האריות, ושם עמדה שורה ארוכה של חמורים וחמורים שהציעו טרמפ בשביל העולה דרך אזור יד אבשלום בואכה שער האשפות עד הכותל.

אבי ז"ל הושיב אותי על אחד החמורים כשהוא פוסע לידי, וכך שיירה ארוכה של חמורים ורוכביהם עשתה דרכה אל הכותל.

כמו ילדים טובים ואחרים, גם אני גדלתי על תיאור המשיח המגיע על חמור, והנה לפתע אני מוקף בכל כך הרבה 'משיחים' על חמור, וכשהגענו לכותל, עמדו שם אלפים רבים רבים מכלל ישראל - מכל הגילים, העדות, הדעות, הגוונים, האמונות והרקעים - וכולם עומדים בדיבוק חברים אנושי גדול ומדהים, ובדיבוק רוחני גדול אל העיר והמקדש.

זה היה רגע ומראה מכוון שצורב בתודעתי וממחיש יותר מכל מאין באנו ולאן אנו הולכים ושואפים, ומי צועד איתנו בדרך הזו.

סגולתה של ירושלים היא החיבור. זו העיר שהגדרתה ומשימתה היא לחבר. זו העיר שִׁחְבְּרָה לָהּ יַחְדָּו. שעושה את ישראל חברים, שמחברת בין אדם לחברו, בין עבר לעתיד, בין ישראל לאביהם שבשמים, בין עדות, בין גילאים, בין השקפות, בין השבטים השונים.

זו ירושלים של מטה המשמשת לנו בבואה לירושלים של מעלה.

זו ירושלים המאתגרת אותנו לשני הכיוונים - מצד אחד היא מזכירה לנו שהיא כבר נחרבה בעבר פעמיים עקב היותנו לא ראויים לה, והיא מאתגרת אותנו בשלישית שהתנאי להיבנותה הוא היותנו מסוגלים ללמוד את לקחי העבר, ומתוכם לייצר את החיבור הגדול של כלל ישראל ללא יוצא מהכלל אל העיר ואל הקודש.

בדברי הימים ב' אומר הקב"ה: "וְאַבְחַר בְּירוּשָׁלַם לְהִיּוֹת שְׁמִי שָׁם".

על הפסוק הזה שמקבילו מופיע בספר מלכים א', אומר המלבי"ם: "כי התאחדות ישראל היתה תלויה בשני דברים... התאחדות האומה להיות כגוף אחד, וזה היה על ידי ירושלים, כמו שכתוב 'ירושלים הבנויה כעיר שחוברת לה יחדיו ששם עלו שבטים' וכו', שעל ידי שכולם עלו שם לרגל לפני כולם אל מקום אחד, נתאחדו כל איברי הגויה הכוללת להיות גוף אחד עד שירושלים היתה אל גוף הכללי הזה כמשל הלב בגויה, ששולח רוח החיים אל כל הגויה על ידי מרוצת הדם הסוכב מן הלב אל כולם ואליו ישובו".

מעבר לחלון

הרב אורי שרקי

"נשבע הקדוש ברוך הוא שלא ייכנס לירושלים של מעלה עד שיכנסו ישראל בירושלים של מטה". אחת הנגזרות שמתחייבות ממאמר זה של חז"ל (גמרא תענית וזוהר) היא שהופעת ירושלים של מעלה בעולמנו תלויה בנעשה בירושלים של מטה. זו של מטה מוכרת לנו היטב. היא פה, עיר מלוכה, מסביב למקום המקדש, ומבטאת את אחדות האומה, כי לא נתחלקה לשבטים, והיא אף מקור השפעתנו האוניברסלית, "כי מציון תצא תורה, ודבר ה' מירושלים" (ישעיה ב).

מתי נכנסו אליה ישראל? הלא במלחמת ששת הימים נכנסו בניה אליה, ומאז, נכנס הקדוש ברוך הוא בירושלים של מעלה. ומהי זו של מעלה? אמרו המקובלים שזה מאגר של נשמות מיוחדות, בעלות מדרגה גבוהה של דעת ה'. ואכן, בדור שנולד אחרי מלחמת ששת הימים מצויות הרבה מאוד נשמות בעלות תפיסה רוחנית גבוהה, המקבלות את חיותן מתורה עליונה, זו שנתגלתה על ידי בית מדרשו של הרב קוק, שעליו ועל בנו אמר הנביא "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" וכפי שתרגם יונתן "ותקבלון אולפן חדתן מבחירי צדיקיא".

מעשה ששאל תלמיד חכם את מו"ר המקובל הרב מאיר יהודה גץ, רב הכותל, "איפה הן הנשמות הגדולות האלה?". ענה לו הרב: "הבט מעבר לחלון וראה את רבבות בני ישראל הרוקדים כעת ברחבת הכותל". זה היה בעצרת הסיום של הריקודגלים בכותל. דור שלם של צעירים וצעירות, חזורי רוח גדולה ובעלי תביעה גדולה לחיים המוארים מאיראלים עליונים, הם הם הביטוי החי להקרנה של ירושלים של מעלה על הנעשה בירושלים של מטה. לפיכך, האופטימיות, האמון בכוחות האדירים של הדור, היכולת להעלות את ההארה הגנוזה גם בתעיותיו ובתהיותיו של הדור, אלה הם הכוחות הנתבעים מתלמידי חכמים בדורנו.

בימים אלה שבהם מבקשת כנסת ישראל את דרכה ורבה המבוכה הפוליטית, אנו סמוכים ובטוחים שהכל מתנהל בהשגחה עליונה של חסד ורחמים לחבר זה לזה את מחנות ישראל, וסרה קנאת אפרים וצוררי יהודה יכרתו, אפרים לא יקנא את יהודה, ויהודה לא יצור את אפרים.

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מקום ראשון
באיכות השירות

מיחסי השמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

יום הולדת כאסה

מתנה על כל קניה

LG
מקרר מקפיא
עליון כסוף
No Frost
471 ליטר
GR-B486INVS

1,000 ₪
תו מתנה

3,890 ₪

Haier
מקרר האייר
מקפיא עליון
428 ליטר
HEF-9500AW

800 ₪
תו מתנה

2,690 ₪

SAMSUNG
מקרר סמסונג
מקפיא עליון
כסוף
407 ליטר
RT37K5012S8

500 ₪
תו מתנה

2,590 ₪

אלקטרה
מקרר
מקפיא עליון
אלקטרה
8623

200 ₪
תו מתנה

1,190 ₪

beko
מקפיא בקו
3 מגירות
NO FROST
FNE1072

200 ₪
תו מתנה

1,290 ₪

beko
מדיח כלים
רחב בקו
DFN05313W

200 ₪
תו מתנה

1,290 ₪

ELCO
מזגן עילי אלקו
BTU 24.050
תפוקת קירור
BTU 24.400
תפוקת חימום

200 ₪
תו מתנה

4,190 ₪

TADIRAN
מזגן עילי תדיראן
EASY 10
BTU 9,110
תפוקת קירור
BTU 9,110
תפוקת חימום

100 ₪
תו מתנה

1,680 ₪

SHARP
מקרר שארפ
4 דלתות
אינורטר
470 ליטר
SJ-8420

600 ₪
תו מתנה

4,190 ₪

Galanz
מקרר
4 דלתות
גלאנס
485 ליטר
MREF 4500 SS

1,000 ₪
תו מתנה

2,990 ₪

BOSCH
מכונת כביסה
9 ק"ג בוש
EcoSilence Drive
WAN242M9PL

500 ₪
תו מתנה

2,790 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
8 ק"ג
+ מייבש כביסה
6 ק"ג
EC100178

800 ₪
תו מתנה

2,490 ₪

Indesit
מכונת כביסה
פתח עליון
אינדסיט
L50300

300 ₪
תו מתנה

1,490 ₪

beko
מכונת כביסה
7-1 ק"ג בקו
WTV7515BW

100 ₪
תו מתנה

1,190 ₪

NEON
מכונת כביסה
ניאון 5-1 ק"ג
NE WM5600

100 ₪
תו מתנה

799 ₪

אלקטרה
תנור עומד
אלקטרה
משולב כיריים
2050

100 ₪
תו מתנה

999 ₪

Sauter
תנור בנוי
סאטר
עם טורבו
אקטיבי
3100

600 ₪
תו מתנה

1,490 ₪

ROSIERES
כיריים גז
4 להבות
רוזייר
RHG6BR4WMX

200 ₪
תו מתנה

990 ₪

magimix
מעבד מזון
מגימיקס
2.6 ליטר
C3200B

50 ₪
תו מתנה

899 ₪

אלקטרה
מיקרוגל דיגיטלי
כסוף אלקטרה
23 ליטר
EEM100135SL

20 ₪
תו מתנה

299 ₪

mi
קורקיט חשמלי
Xiaomi Mi Electric
Scooter Essential

50 ₪
תו מתנה

1,389 ₪

dyson
שוואב אבק
דייסון אלחוטי
V11 Torque New

150 ₪
תו מתנה

2,790 ₪

Gold Line
מצנן אויר נייד
מיכל מים ענק
ATL-489

20 ₪
תו מתנה

549 ₪

Gold Line
מאוורר טורבו
הוריקן
לוח פיקוד חכם
לחצני מגע TOUCH
ATL-92S

20 ₪
תו מתנה

369 ₪

Gold Line
מאוורר תלת
שימושי
TAIWAN XL
ATL-046

20 ₪
תו מתנה

179 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00 בתוקף עד- 12.5.21 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום 5 פריטים שונים ברשת שעליהם מקבלים את ההטבה המקסימלית | אין כפל מבצעים, מלאי מינימלי למבצע 500 יחידות, בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים *סכום הקופון הניתן במתנה משתנה ממוצר למוצר ומצויין על גבי כל מוצר שמתתקן במבצע. תוקף מימוש הקופונים בכפוף לתנאים המצויינים בקופון.

אדרנלין בהר הזיתים

הרב גדי שליון

ר"מ בישיבת הכותל

ירושלים של מעלה זו הנשמה, האידיאל השלם. ממש כמו שאנחנו מבינים שבתוכו של כל אחד מאיתנו, בתוך הכישרונות, הרצונות ומהלך החיים הרגילים ישנה נשמה שמניעה אותנו והיא טהורה, היא מניעה את כל מגמת החיים שלנו גם אם לא חשים אותה ביומיום, כך גם מעל ירושלים של מטה - עם ישראל של מטה עם כל התנהלותו הארצית, מרחפת ירושלים של מעלה - תשוקה פנימית לתקן עולם במלכות ש-ד. ירושלים היא תל תלפיות שכל פיות וליבות פונים אליו, כל עין לציין צופיה - בציפייה לצדק ומוסר, טוהר ושלמות.

ירושלים העיר, האבנים, הרחובות ומעל הכל הר ה' - הם נקודת החיבור בין העולם הארצי שלנו לעולם הרוחני שלנו.

באנשי ירושלים מתנוצצת ירושלים של מעלה, אנשים שמתהלכים בעשייה אינטנסיבית עם הראש בשמים. גאולת בית במזרח ירושלים היא אירוע מרומם. בית אבנים ועצים אבל עם משמעות רוחנית עמוקה. זכורה לי אחת ה"כניסות" לאחד מהבתים הנגאלים בהר הזיתים - אירוע שמנוהל כמבצע צבאי לכל דבר. כוחות ומשימות, חשש מהתפתחויות לא צפויות ובלת"מים, מתח והתרגשות באוויר. האדרנלין עובד שעות נוספות, כולם עסוקים בעולם העשייה, וכשברוך ה' אנחנו בפנים, עומדים על הגג וצופים על ירושלים של מטה בשיא הדרה, לפתע קורא אחד מהחבורה: "חברים, הגמרא מתארת את גלות השכינה בעשר תחנות. אחת התחנות היא הר הזיתים - ועכשיו שהחזרנו חיים של תורה לבתים כאן, החזרנו את השכינה לתחנה שהיא יצאה ממנה! נשארו עוד כמה תחנות לחזרתה אל הקודש, אבל אנחנו בדרך!".

נדהמתי. אנשי ירושלים, גם כשעסוקים במבצע לילי מורכב, ראשם גבוה בשמיים! נשמות גבוהות שמגשימות את החלום שנחלם כאן בירושלים. חלום הסולם שמונח ארצה וראשו מגיע השמימה. תפקידם הגדול של אנשי ירושלים, בין אם הם גרים בה בפועל ובין אם הם דורשים בשלומה, הוא לחשוף את המעלה בתוך המטה, לחיות חיים של קודש, חיי תורה, תורה כזו שמרימה את כל החיים הארציים.

אשרי הלומדים את תורתה של ירושלים בכל אתר ואתר ובעיקר בירושלים עצמה, ומחברים שמים וארץ. יום ירושלים - יום הפנימיות המתגלה באבנים ובאנשים ששואלים את שלמותה.

ממריאים בגולן

מסלול הסדר לביינישים
עם צרכים מיוחדים

יצאנו לדרך!

מסלול ההסדר "ממריאים בגולן" נפתח!

מהיום, תלמידים בעלי צרכים מיוחדים
יוכלו להשתלב בלימודים
בישיבת ההסדר חספין,
וגם לשרת בצבא.

שירות צבאי חצי יומי
באחד הבסיסים
ברמת הגולן

לימוד ישיבתי
מותאם וידידותי

צוות מלווה
24 שעות ביממה

חברותות מקרב
תלמידי הישיבה

שילוב בחיי החברה
והלימוד של הישיבה

תכנית אישית
לכל אחד

אפראטיק

אלון: 052-8768506

המסלול מיועד לבני 18-27

האקדמית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך.
קריית חינוך שדות נגב

יום פתוח משולב שלישי י"ד בסיוון

25.5.21

50%
הנחה
בדמי הרשמה

19:00-9:00 | נרשמים מהבית או מהקמפוס

תואר שני M.Ed.

שנה אחת בקמפוס

בתוכניות:

ניהול וארגון מערכות חינוך, מותאם לבתי ספר
ניהול וארגון מערכות חינוך, מותאם לגני ילדים
תרבות יהודית ישראלית בזיקתה אל התנ"ך
חינוך מדעי בהתמחויות: מדעים/ מתמטיקה

תואר ראשון B.Ed.

יומיים בשבוע בקמפוס

בחוגים:

מדעים | אנגלית | ספרות | מקרא | תושב"ע
הגיל הרך | חינוך מיוחד + הוראה מותאמת (מתקנת)
בכתיבה, קריאה וחשבון
חדש! מתמטיקה לעל יסודי*

רכבת

אפשרות לשילוב
מדרשה באקדמיה

רנ"ב
תוכנית מצוינות

אחת לחודש
שבוע למידה מרוחק

ש"ח
החזר שכר
לימוד 7 - M.Ed. **

מערך מלגות
נרחב

שנה ראשונה
חינם 7 - B.Ed. **

* הענקת התואר מותנית באישור המל"ג
** B.Ed. - בכפוף לתקנון משרד הביטחון
M.Ed. - בכפוף לתקנון משרד החינוך

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

www.hemdat.ac.il

למידע והרשמה חייגו אלינו *5280

מוות או הסתלקות, נפילה או התעלות

ערוך ע"פ דברים שנאמרו בישיבת רמת גן בשבת הקודמת
הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

והאבלות, אלא בעונג שטועם טעם של מעין עולם הבא על תוספת והתגברות החיים שיש בעיקר, בנשמה, כאשר היא עולה אל מקורה אל בוראה.

ובעצם, זוהי מהותה של 'הילולא'. מדוע חוגגים יום פטירה של צדיק, לכאורה היה צריך לקבוע בו יום אבל? אלא שההילולא משנה ומהפכת את היחס למוות. ואם כך בכל הילולא, ודאי בהילולא דרשב"י, שהוריד את אור היקרות של פנימיות התורה לעולם. תיאור ההסתלקות של רשב"י הוא חגיגי ונורא הוד והדר, מעין מעמד הר סיני של פנימיות התורה, בו התגלו צפונות וסודות בשפע עצום. ההילולא של רבי שמעון מלאת יראת הרוממות ושמחה עד בלי די, אין עצב בהילולא דרשב"י. ומעין אותה ההילולא, מתרחש בהסתלקות של כל אדם. וכך מגלה לנו הזוהר הקדוש על פרשת אמור:

וַיְבָרֵךְ אֱלֹהֵי מִיתָא, עַד דְּחָמֵי לְשִׁכְיָתָא, וּמְגוֹ סְגִיאוֹת תִּיאַוּבָתָא דְשִׁכְיָתָא, נִפְשָׁא נִפְקַת לְקַבְלָא לְשִׁכְיָתָא. וְאַדָּם לֹא מֵת עַד שְׂרֹאָה אֶת הַשְּׂכִינָה, וּמִתּוֹךְ גְּדֵל הַתְּשׁוּקָה לְשִׁכְיָנָה, הַנֶּפֶשׁ יוֹצֵאת לְקַבְלָא אֶת הַשְּׂכִינָה.

דְּבָר אַחַר, כִּד אַתְפְּרָשָׁא נִשְׁמְתָא מִן גּוּפָא, וּבְעֵיא לְמִזְל לְהֵוּא עֲלָמָא, לֹא תִיעוּל לְהֵוּא עֲלָמָא, עַד דְּיִהְיֶיבִין לָהּ גּוּפָא אַחְרָא מְנַהֲרָא, וְלִבְתֵּר יִכְלָא לְמִיעֵל. וּמְאֲלִיָּהוּ תְנַדַּע, דְּהוּוּ לִיָּה תְרִין גּוּפִין, חַד דְּבִיָּה אֶתְחַזִּי לְתַתָּא לְבָנֵי נֶשָׂא, וְחַד דְּבִיָּה אֶתְחַזִּי לְעֵילָא, בֵּין מְלָאכִין עֲלָאִין קְרִישִׁין. דְּבָר אַחַר - כְּשֶׁנִּפְרְדַת הַנֶּשְׁמָה מִן הַגּוּף וְרוּצָה לְלַכֵּת לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, לֹא תִפְנֹס לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם עַד שְׁנוֹתֵינִים לָהּ גּוּף אַחַר מְאוּר, וְאַחַר כֵּן יְכוּלָה לְהִפְנֹס. וּמְאֲלִיָּהוּ תְדַע, שְׁהִיוּ לוֹ שְׁנֵי גּוּפִים, אֶחָד שָׁבוּ נִרְאָה לְמִטָּה לְבָנֵי אָדָם, וְאֶחָד שָׁבוּ נִרְאָה לְמִעֵלָה בֵּין מְלָאכִים עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים.

יחד עם כל בית ישראל, אנו מבכים ומתאבלים על מותם של מבקשי ה' שבאו לחזות בהילולא דרשב"י ומתפללים לרפואת הפצועים. סודות התורה, העיתוי והמקום בו התרחש האסון, מכוונים אותנו למבט נוסף ומנחם על הצער והאבלות, ובגאולה השלמה ננוחם.

נכתב ע"י עדו גנירם

פנימיות, מהפך את כל עולם המונחים הקשור למוות. היחס למוות כצרה, כחסרון חיים וכגורם לאבלות, הוא רק מנקודת המבט של העולם הזה. מעולם הנשמות, מנקודת המבט הא-להית, באמת אין במוות חסרון בנשמה אלא רק עילוי ותוספת חיים, כמו שאמר דוד המלך "תוסף רוחם - יגוועון".

כאשר מגיע זמנו של האדם להסתלק מן העולם הזה - הוא עוזב את עולם השקר וההסתרה, ורואה דברים עליונים, גילויי שכינה נפלאים שאין הגוף הגשמי בעולם הזה יכול לעמוד בהם. הוא מחליף את כותנות העור בכותנות אור, את לבושי הגוף הגשמי בלבוש אור שמלבישו ה' יתברך, ורואה את העולם ממקום האמת של עולם הנשמות, שמזהות את העיקר בגילוי הא-להי המופיע בהן, שגדל ומתעצם בשעת ההסתלקות - שפירושה בארמית עליה.

האסון התרחש בערב שבת קודש פרשת אמור, הפותחת באיסור טומאת מת לכוהנים. אנשים מיוחדים הקרובים יותר אל גילוי השכינה, ככוהנים, נמצאים במדרגה שיכולה יותר לחוש את הטובה הגדולה שבגילוי השכינה הזה, ולכן נאסר להם להיטמא. כהן הדיוט אינו נטמא למעט שבעת הקרובים, וכהן גדול אינו נטמא לאף אחד.

וכך כותב מרן הרב קוק: "המות הוא חזיון שוא, טומאתו היא שקרו, מה שבני אדם קוראים מות הרי הוא רק תגבורת החיים ותעצומתם. ומתוך השקיעה התהומית בקטנות, אשר יצר לב האדם השקיע אותה בה, הרי הוא מציייר את תגבורת החיים הזאת בצורה מדאיבה וחשוכה, שהוא קוראה מות. מתעלים הם הכהנים בקדושתם מהקשבה שקרית זו, שאי אפשר להמלט ממנה כל זמן שהממשל הכוזבי כל כך שולט בעולם, כי אם בהעברת העיניים מהמחזה המביא את רשמי ההטעאה הללו אל הנפש, על כל נפשות מת לא יבא, לנפש לא יטמא בעמיו".

בזמנים של קדושה מיוחדת, כמו בשבת קודש, אנו מחוברים יותר לגילוי שכינה. הנשמה היתרה הניתנת בנו בשבת מוסיפה התגברות כוחות חיים, ולכן מתוך נקודת המבט של שבת אנו רואים את הדברים ממקום גבוה יותר. בלי הצער

זימן לנו ה' יתברך את הבשורה הקשה על האסון הנורא דווקא לקראת שבת, כאשר בשבת אין מתאבלים כלל. השבת הקודמת עברה על כולנו בוואקום, כאשר מתינו מוטל בפנינו. והשבת הנוכחית היא שבת ה'שבעה' של עשרות המשפחות האבלות. יחד עם הכאב הנורא והטלטלה האישית והציבורית, וכאב חברות ישיבת רמת גן על הסתלקות אחד מבני החבורה, ידידיה פוגל זכרונו לברכה, אנו נקראים להתבונן מתוך שמחת השבת על העבודה הזו, של מניעת האבלות.

נראה שיש שלושה ביאורים או טעמים מדוע אין מתאבלים בשבת. הראשון הוא משום קדושת השבת ש'מנצחת' את האבלות. אף שיש צורך להתאבל, קדושת השבת גדולה יותר ואיננו רוצים לפגוע בה ולחללה באבלות ובצער שאינם מעניין השבת.

אולם ניתן למצוא שני רבדים עמוקים יותר: בתורה בכלל מצאנו שהאבלות היא דבר לא פשוט שיש להימנע מלהרבות בו. כמעט כל המצוות האמורות בתורה בעניין האבלות, הן מצוות להגבלת הצער וביטוי הכאב: "לא תתגודדו", "לא יקרחו קרחה" ו"לא ישרטו שרטת" ועוד. המקור לכך שאכן צריך להתאבל נלמד כמעט 'מכללא' - מתוך דינים אחרים של "לא אכלתי באוני ממנו", המלמדים אותנו על הצורך להפריד בין האבלות למצוות אכילת מעשרות. בפוסקים מובא שרק על האבלות ביום הראשון ניתן לומר שהיא דאורייתא, ושאר האבלות היא ודאי מדרבנן בלבד.

אמנם, התורה נתנה מקום לתחושות האבלות, ובוודאי כשאנחנו מדברים על אסון נורא כמו זה שאירע לנו, אולם היא ראתה לנכון גם להגביל את האבל, כמו בהגבלת "שלושה ימים לבכי" ובעוד פרטים בדיני אבלות. וזאת משום שהחיים חשובים ועדיפים על המוות, ואין לתת לעיסוק במוות לגבור. ואם ביום חול אפשר לתת מקום לאבלות במידה, בשבת אנו שבים לדרך המלך של העיסוק בחיים בלבד, ואוסרים כל גילוי של אבלות בפרהסיא.

ובעומק יותר, המבט של פנימיות התורה, והמבט ששבת קודש מעניקה לנו הוא מבט של

ישיבת ההסדר
דמת-גן

בְּכָל לַבֶּבֶךָ 9

כ"א תמוז תשפ"א | 1.7 כפר המכביה

אשתח & more

<p>הרב יהושע שפירא למה בכלל להשתגע ומדוע להתלהט?</p>	<p>הרבנית דנה סליי אהבה מדבקת</p>	<p>הרב חיים נבון קיצוניות ומתינות בעבודת ה'</p>	<p>הרב שניאור אשכנזי הצעקה של אביי</p>	<p>10:00-11:00</p>
הפסקה				
<p>הרבנית ימימה מזרחי "באהבתה תשגה תמיד"</p>	<p>הרב אריה הנדלר להט ובערה בעבודת ה' - נדב ואביהוא כמקרה בוחן</p>	<p>הרב חיים דוד קובלסקי אין יותר מתוק מדרך גמרא</p>	<p>הרבנית רחל הבר תורת חסד</p>	<p>11:30-12:30</p>
הפסקת צהריים				
<p>הרב אוהד תירוש אש בשלוש מידות</p>	<p>הרב ראובן ששון ומתוקים מדבש</p>	<p>מעין הנדלר נר מצווה ותורה אור</p>	<p>הרב דודי דודקביץ אש קודש בעבודת ה' - אש שמחממת אבל לא שורפת</p>	<p>13:30-14:30</p>
הפסקה				
<p>הרב איל ורד מעשה ברב ובן יחיד - כשיש הכל אבל אין טעם</p>	<p>הרב יהונתן נמדר מתיקות התורה</p>	<p>הרב אליעזר קשתאיל המבוא הנפשי ליצירת אהבת תורה בלב</p>	<p>הרבנית נעמי שפירא נשים לומדות תורה באהבה ובהתמסרות</p>	<p>15:00-16:00</p>
הפסקה				
<p>הרבנית עדינה בר שלום סיפורים מבית אבא - מר"ן הרב עובדיה יוסף זצ"ל</p>	<p>הרב מיכי יוספי היגיעה המרפאת</p>	<p>סיון רהב מאיר ממה אנחנו מתלהבים?</p>	<p>הרב בנציון אלגאזי אשריכם תלמידי חכמים שדברי תורה חביבים עליכם ביותר</p>	<p>16:30-17:30</p>

לעילוי נשמת תלמידנו האהוב **ידידה פוגל ז"ל**

18:10 < התועדות

גברים - ממעייני הישועה
הרב יהושע שפירא ועקיבא תורג'מן

נשים - תורה מחזירה שכניה
הרבנית נעמי שפירא ורוחמה בן יוסף

שיעורים לנשים בלבד

לפרטים והרשמה חפשו ב-Google "בכל לבבך 9"
לרכישת דוכני מכירה ביום הכנס התקשרו לאלישע 058-4741523

התבוננות

מתורתו של הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

שעשועי המלך

אחת הבעיות היסודיות בלימוד תורה קשורה ביחס אל השאלות. כאשר פותחים נושא לשאלה, בעצם נותנים לשאלה מקום. פעמים רבות עצם האפשרות האחרת, גם אם היא לא תתקבל בסופו של דבר, יוצרת סוג של קרע. זו אולי הסיבה לכך שאנחנו אומרים קודם "אין כא-להינו" ואחר כך שואלים "מי כא-להינו". אנחנו מגדירים קודם את היסוד, את התחום שלא ניתן לערער ואז מתחילים לשאול את השאלות.

בצד מסויים, אין ספר שיש בו כל כך הרבה שאלות כמו בגמרא. המילים הראשונות בגמרא הן שאלה - "תנא היכא קאי" וכך זה נמשך מסכת אחרי מסכת. הגמרא מלאה שאלות - זו הסיבה שיש אנשים שלימוד הגמרא יוצר אצלם קושי מפני שהם היו רוצים עולם ברור. הישלחן ערוך הוא עולם ברור פחות או יותר, כתוב בו מה נכון ומה לא והכל שריר וקיים. בגמרא לעומת זאת, שואלים כל הזמן שאלות והעולם לא פעם הופך לפחות ופחות ברור.

יחד עם זאת, יש שאלות שלא נשאלות בגמרא. השאלות בגמרא מתחילות מתוך העניין וברוך כלל לא נשאלות שאלות על גוף ויסוד הדברים. יש בגמרא אלפי שאלות אבל אין שאלה אם א-להים נמצא בעולם, וגם לא "מנלן", על אף שזו שאלה חשובה עם השלכות גדולות. השאלות הללו לא נשאלות מפני שכאשר אני פועל במסגרת מסויימת ואני שואל על גוף המסגרת - אזי במהות הדברים יצאתי החוצה. מי שמשחק שחמט יודע שיש חוקים ואם שוכרים את החוקים זו בעיה. אי אפשר להמשיך את המשחק לאחר שהורידו לך את המלך - גם בגמרא לא מורידים את המלך. זוהי, מצד אחד נקודת יסוד שקשורה בכלל ללימוד תורה.

מן הצד השני, אדם שלומד גמרא ויודע מה כתוב שם - זה אולי מספיק בשביל להיות 'צורבא מרבנן' ויודע ספר. בשביל להיות למדן זה בדרך כלל לא מספיק. יש דורות שבהם יש הרבה לומדים ומעט מאוד למדנים. בדורנו אנו יש ריבוי עצום של אנשים שעוסקים בתורה אך גם די מעט למדנים. חלק מענייניו של הלמדן הוא היכולת לשאול שאלות בסיסיות יותר. בעולם שבו אי אפשר לשאול את השאלות הבסיסיות קשה להגיע לתשובות משמעותיות.

כאשר לא שואלים שאלות מרמה א', מגיעים בהכרח לתשובות מדרגה ב'.

החזרה המתמדת לשאלות הבסיסיות נדרשת מכיוון שיש בכל פעם פריצות דרך חדשות במציאות או בתודעת בני אדם, ולכן לא ניתן להתבסס על מה שידעתי קודם. זה מה שמדבר הרשב"ם על 'פשטות המתחדשות בכל יום'. לכאורה הפשט הוא פשוט, פירוש המילים ידוע וכיצד אפשר לחדש פשט חדש. הנקודה היא שהעולם משתנה והתודעה משתנה ובתוך המציאות החדשה יש פשטות שמתחדשות בכל יום יום.

יש לי ידיד שהוא מתמטיקאי גדול ופעם שאלתי אותו מנין לו שאין בנוסף ל'גדול', 'קטן' ו'שווה' גם אפשרות נוספת - 'רוק' למשל. אולי לא מיצינו את כל האפשרויות, אולי יש מימד נוסף שבו תהיה אפשרות חדשה בתחום הזה. באותו האופן בלימוד התורה יש אפשרויות חדשות שנפתחות, הבנות חדשות שאפשר להגיע אליהן אם חוזרים לשאלות הבסיסיות.

יש את שתי הצדדים. מצד אחד אדם צריך להיות בגדר של "יראתו קודמת לחכמתו" וכתוב "אם אין יראה אין חכמה". ומן הצד השני כתוב שם "אם אין חכמה אין יראה".

מצד אחד ברור שאם אין הבנה במהות הדברים אזי היראה היא פחות מאשר היראה שלי מפני כלב מפני שדרגת היראה כאשר היא ללא חכמה והבנה היא רק באופן של "למיחש מיהא בעי". אדם בעצם אומר, אין לי מושג אבל אולי בכל זאת יש פה משהו... זו לא יראה שיש בה ממשות. בשביל שתהיה יראה צריך מידה מסויימת של חכמה. יש הרבה אנשים שמגיעים לברכה הרביעית של שמונה עשרה ובלי ספק מדלגים עליה, זה ברור מפני שכתוב שתפילה עושה מחצה, ואיך ייתכן שלא רואים על בריות מסויימות אפילו מחצה...

הבקשה הראשונה שאני מבקש בתפילה היא על הדעת, מפני שאם אין דעת אין משמעות לכל השאר. אם אין דעת כל מה שיהיה אחר כך יהיה כולו פגום. אם אין דעת התשובה לא תהיה תשובה, הגאולה לא תהיה גאולה וכן הלאה. אם אני פוגש אדם חסר דעה ל"ע והנה הוא אדם גבוה, חזק, יפה ומחייך אזי עם כל מעלותיו הרחמים עליו עצומים ובצד מסויים ככל שיש לו יותר מעלות הרחמנות עליו רק גדלה. מבחינה זו, דרושה חכמה עם כל דבר ובלעדיה אין לשום דבר טעם. הרבי מפשטחא היה קיצוני מאוד בסלידתו מטיפשים. הוא שאל פעם על "שערי דמעות לא ננעלו", בשביל מה צריך שערים אם הם לא ננעלים. הוא ענה שצריכים שערים מפני שכאשר טיפש מתחיל לבכות מיד סוגרים אותם. בלי דעת, הדמעה אינה נחשבת לדמעה. אלה לא דמעות אמיתיות.

גב ההר
מובילים
לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171
gavhahar1@gmail.com

DUTY FREE

פעם אלקטריק

בטוח שקנית טוב SINCE 1951

magimix

מעבד מזון
מג'מיקס
CS4200RB

\$200

3519280021669

Xiaomi

שואב אבק
רובוטי
שוטף
שיאומי
MI MOP

\$200

6934177717161

KENWOOD

מיקסר
קנווד
KM630
6.7 ליטר
900 וואט

\$200

5011423160191

dyson

שואב אבק ידני
דייסון
V7 TRIGGER

\$200

5025155029855

NUTRI NINJA

מעבד מזון
+בלנדר
נינג'ה
3 ב-1
BL682

\$200

7290015812498

NESPRESSO

מכונת
נספרסו
VERTUO
PLUS
GCB2

\$200

7630054400698

PHILIPS

מכונת גילוח פיליפס
רטוב יבש
S7782/50

\$200

8710103939337

Sauter

מיקסר סאוטר
KM708
5.5 ליטר
1000 וואט

\$200

7290110954871

HUROM

Slow Juicer

מסחנת
מיצים איטית
S11

\$200

8809069580094

מחשב
נייד

XPS13 9310
2-IN-1
UHD TOUCH

\$2,790

7290107034135

Canon

מצלמת
M50 EF-M
15-45MM

\$569

4549292108910

GoPro HERO 9 BLACK

מצלמת
אקסטרים
HERO 9
BLACK

\$480

818279025057

בתוקף עד 19.5.2021 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | מלאי מינימום 20 יח' | * ללא מע"מ ומיסים חל על מוצרים עד \$200 | משלוחים לבית הלקוח יתאפשרו על מוצרים לפי בחרת הרשת, בכפוף לדיווח לשלטונות המכסות שלום מיסייבוא אם יידרש | ניתן לשמור מוצרים במחסן/ בדלפק שמירת קניות עד \$200 ועד 3 חודשים מיום הרכישה | לעניין כטור ממיסים יחולו כללי המכס | בכל קנייה מומלץ לבדוק את מכסת ותנאי הפטור

התבוננות

מתורתו של הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

המשך

באותו האופן בתורה, יש שאלות שיוצרות דיון גדול וארוך על דבר שקשה להאמין היכן הוא יכול לקרות. בהלכות פיגול למשל יוצא באופן כללי שכדי לעשות פיגול צריך להיות בקי בהלכות ותלמיד חכם. אדם יכול לשאול: לשם מה יש כל כך הרבה דפים על פיגול? והתשובה היא שזה חלק מהמציאות, אנחנו עוסקים בדברים שאולי אינם משמעותיים כעת באופן מעשי אבל יש להם משמעות מתוך עצמם. אני לא יכול לדמיין איך נראה השרש הריבועי של מינוס 1, אבל זה לא משנה, זה חלק מהמתמטיקה. בעניינים של תורה יש בהחלט מקום לשאול שאלות כמו האם מותר לאכול בתולות ים, חצי אדם וחצי דג? מי שקורא מדע בדיוני יכול להעלות המון שאלות בהלכה. למה זה טוב? לא בשביל לספר סיפורים אלא משום שהתורה היא עניין שיש לו משמעות, היא שעשוע של הקב"ה וככזו אני יכול לעסוק בה באופן הזה.

במובנים רבים רק כאשר היראה קודמת לחכמה ניתן להתעסק בתורה באופן הזה, ומי שאין לו יראה קודמת לחכמה אין לו עסק בתורה בהיקף הזה. זהו בסיס, שרק ממנו אפשר להתחיל לעסוק.

אני מושך אתכם כאן לשני עולמות סותרים וזה יוצר לא פעם כאבי לב. אבל כמו בהתעמלות, המאמץ להימתח אל שני הקצוות מועיל מאוד לבריאות. מצד אחד, הייתי רוצה לראות דברים חדשים בלימוד תורה, לא כתרגיל, אלא שבאמת יעלה איזה ענין חדש. מבחינת העול, יש שאלות שמקדימות את הפתרונות התורניים בעשר, עשרים או מאה שנה. היו תקופות שבהן המצב היה הפוך והפתרונות קדמו לשאלות באלף שנים. היו פתרונות לשאלות, שבזמן שהן נידונו הן עוד לא היו רלבנטיות ויש דוגמאות רבות לכך. השאלות הממשיות והעקרוניות במלאכות שבת למשל, עמדו על כך שאנשים לא המציאו מספיק שאלות, כגון מה יקרה אם כך כך. אם ניתן היה לראות את הדברים בשפע צורות דמיוניות היינו מגיעים להבנה עמוקה יותר של המציאות הממשית. הדברים הלא ממשיים נותנים את הרקע לאלה הממשיים. כאשר חכמי התורה נעשים עייפים ומיוגעים ובלתי-יצירתיים, המחשבה נעשית יותר צרה. בסופו של דבר העולם מתחדש ונוצר וצריכים את הכח ליצור דברים ולראות אותם מחדש, זהו צד אחד.

מאידך גיסא, ללא סתירה, מי שאין יראתו קודמת לזה, הוא לא רק מבלה את זמנו לריק הבל ולבהלה. הוא גרוע מזה לאין ערוך. חוץ מצדדי אמונה שיש בוה. מי שאין לו את ההתקשרות עם הדברים, ככל שהוא מתנתק יותר, העיסוק שלו נעשה חסר ערך. לא רק שיראה צריכה להיות קודמת לחכמה, גם לחיים היא קודמת, מפני שלאחר זמן מתחילות שאלות ממשיות גם על החיים עצמם.

ר' לוי יצחק מבארדיטשוב שלח שליחים בכל העיירות והודיע: "דעו לכם שהקדוש ברוך הוא נמצא בעולם". הם ודאי היו משוכנעים שהרב יצא מדעתו. אנשים לא ידעו, אם איהו חזי או מזלי חזי, מה קורה בעולם באותו זמן. כברדיטשב עוד לא ידעו שאפשר לפקפק, אבל בפאריז כבר פקפקו. בימינו אולי צריך לשלוח שליחים לישיבות ולהודיע שה' נמצא בעולם.

אחרי כל הדברים, ולפני כל הדברים, זה יסוד היסודות ובוה צריך להיאחז, לא רק שזה דבר שישנו באופן תיאורטי, אלא זו חוויה חיה. ואם לא - צריכים לעבוד. איך אדם יכול שתהיה לו אמונה מוחלטת מחד ויכולת פלפול וחקירה מאידך? זו לא סתירה כלל, הדברים קשורים אחד לשני. אי אפשר לעשות חידוש ופלפול אם אני לא מאמין בתקיפות של מה שאני עושה. אם אין יראה אין חכמה ואם אין חכמה אין יראה, עושים את שניהם ביחד. איפה מתחילים? זו סתירה מינייה וביה. מתחילים משניהם ביחד.

לאידך גיסא יש את ענין היראה. יש יראת א-להים שעומדת על כך שאם אין יראה אין חכמה. אין הצדקה לשבת ולעסוק בתורה כאשר מוציאים ממנה את המשמעות, את היראה. אם כאשר עוסקים בתורה בונים עולמות אזי יש טעם לשבת ולעמול, אבל מי שיושב ועוסק בתורה וזה לא מעלה ולא מוריד, זה מתחיל להיות מפוקפק אפילו בתור משחק. המהר"ל אמר, בניסוח אחר, שאם לומדים תורה בשביל לחדד את המוח עדיף לשחק שחמט. הבעייה הפשוטה היא שאם אין יראה, אם אין אמונה בסיסית, כל הערך יוצא מן העולם. על דברים אחרים אפשר לומר שהמשחק היה כל כך מרתק, שלא איכפת לי אם זה אמת או לא. יש תחומים בהם השיקול הקובע הוא של חריפות ויצירתיות. לא תמיד מבחן האמת הוא המבחן היחיד, לעתים ניתן במקביל לתת שיקול של יפה או לא. כאשר אני רואה תמונה יפה שמצוירים בה דברים שאינם קיימים במציאות, זה לא מפריע ליופי של התמונה. אבל יש דברים, שאם זה משחק - זה לא מספיק משעשע, ואם זה רק בגדר של "יפה" אז גם בתור יופי הוא יופי פגום. התוקף של לימוד גמרא, היופי של לימוד הגמרא, השעשוע והעונג שבלימוד הגמרא הוא רק מתוך זה שהלימוד הוא עיסוק באמת. בגמרא ובלימוד תורה בכלל, יש ענין של "תורתך שעשועי" ובספרי חסידות מופיע שישראל עוסקים ב"תיקוני דיקנא" של הקב"ה, ואלה הם שעשועי המלך. הסבא נהנה מכך שנכדו משחק לו בזקן, ובאותו האופן הקב"ה שמח כאשר אנו עוסקים בתורה. בספר משלי, יש פרק בו התורה מדברת ושם כתוב "ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום, משחקת לפניו בכל עת". התורה היא השעשוע של הקב"ה, אבל כל העניין של השעשוע מתחיל רק כאשר היא "לפניו". אם היא לא לפניו, אם אני לומד תורה בלי אמונה, אזי אפילו כמשחק - המשחק לא עובד. זה הצד העיוני וגם הצד המעשי של "יראתו קודמת לחכמתו". אם אין התחלה של "אין כאלהינו", אין מה להמשיך. הרמב"ם לא רגיל לעשות משחקי לשון אבל בפתיחת היד החזקה הוא כתב "יסוד היסודות ועמוד החכמות". זו נקודה של יסוד, אם אתה לא מקבל את זה, כל מה שכתוב מכאן והלאה הכל הוא אוסף של הבלים, חבל להפוך את הדרך.

כאשר היוונים התחילו לפתח את המתמטיקה, הייתה אמונה שהמספרים אינם רק מספרים, אלא שיש להם משמעות המכוונת לטבע של המציאות ומכאן והלאה היתה סברא לחקור על המספרים. כששואלים מדוע 3 שונה מ-5, שואלים אם יש למספרים משמעות. כיום אנשים עוסקים במקצועות רבים מפני שהם מניחים שלדברים שילמדו יש קשר מהותי למציאות. במתמטיקה יש המון דברים שלומדים שאינם מביאים תועלת לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. מה שעושים במתמטיקה, שום ראש ישיבה לא היה מעז לעשות. כאשר ראש ישיבה מגייס כסף הוא יכול איכשהו להסביר מדוע זה רעיון טוב. כשמגייסים כסף למתמטיקה אומרים שבעולמות האלה של המתמטיקה יש איזו מציאות של אמת, כשמתעסקים בדברים הללו מתעסקים בכבשונו של עולם אף שמבחינתי ייתכן שלא תהיה לזה משמעות בכלל.

הקטעים באדיבות ישיבת תקוע ומרכז שטיינזלץ

מקומות אחרונים!!

השנה מקבלים תורה במדבר...

עם הרבנים:
ארז משה דורון
יפתח שמילוביץ
רפאל ב"ץ
אירוח מלא 380 ש"ח בלבד
0544537211 ווצאפ

מדימונה ועד ראש פינה
מנתיבות ועד קריית שמונה

כל הארץ ירושלים

האגף לתרבות יהודית במשרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה
מזמין אתכם למגוון אירועים, סיורים, מופעים, הרצאות,
הצגות ותהלכות ברשויות המקומיות בכל רחבי הארץ,
לכבוד חגיגות יום ירושלים ה-54
חפשו את האירוע הקרוב!

משרד
ההשכלה
הגבוהה
והמשלימה

האגף
לתרבות
יהודית
יוצרים חיבור לנשמה

לפרטים אודות מגוון האירועים
היכנסו לאתר ולדף הפייסבוק
"משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה"

אלומה נב | ALLUMA@GMAIL.COM

אל תרחק

כ"ה באייר, יום הארבעים לעומר, הוא יום השנה לפטירתה של הצדקת ימימה אביטל ע"ה. יש בתוך תורתה המאירה תובנות נפלאות, שמתוכן הבאתי כאן לאורך השנים, אבל יש אצל ימימה גם תובנות קריטיות לשעת משבר. יש כלים לזמנים שבהם הגוף, הנפש והנשמה מיטלטלים בתדרים בלתי פוסקים ולא מסוגלים לעכל את מה שעובר עלינו, זמנים של בכי ושכירה גדולה, זמנים שבהם אנחנו מרגישים מחוץ לפרגוד. ימימה אומרת שזמנים כאלה, אי אפשר לצאת מהם לבד ולא שייך כאן לעשות עבודה אישית או מחקר פנימי על מה ולמה בא עלינו הדבר הזה. זהו תיקון רוחני שבא עלינו, ואנו צריכים פשוט להרים ידיים ולהתפלל. פתאום מגיע סיכוב חד ובלתי מובן, שאין לנו מושג איך לצאת ממנו לבד. נדמה לנו שנשמטנו מסדרי העולם, ורק הרמת ידיים כלפי מעלה תעזור. רק הבנה שהשכינה נמצאת איתנו גם כאן.

"בשכירה - איזשהו איוון מתחיל", כך ימימה אומרת. השכירה מרעידה לנו את הקרקע, כל מה שידענו לפני כן כבר לא ממש רלוונטי. כמו אפרוח שקליפת הביצה העוטפת עליו מתחילה להיסדק לו, ואין לו מושג איזה איוון חדש מצפה לו, כי כרגע חייו נשברים. ודווקא כשאנחנו מוכנים להודות שאנחנו שבירים - צומח בנו איוון חדש. הקרקע רועדת ונסדקת, ומתוך הסדק יכול לצמוח משהו שלא היה צומח אם הקרקע היתה אטומה. אדמה שבורה היא אדמה מצמיחה. השכירה היא לא סוף התהליך שלנו, היא לא רק התרסקות כל מה שידענו עד היום. השכירה היא תחילתו של תהליך חדש בתוכנו, של מדרגה חדשה. אנחנו יכולים רק להתפלל עליה, ולהיות שם עם הרבה הרבה לב. בלי שכל, בלי מחשבות, רק לתת לעצמנו עוד חום לב ועוד חום לב, עד שהשבר יתרפא ויעלה בנו איוון חדש. עד שנגלה איך מתוך הדין הנורא יוצא העומק הפנימי של החסד.

כי עלה השחר

יש דברים שהם תיקון הנשמה שלנו, ותיקון העולם כולו. לא קיבלנו ולא נקבל על זה הסברים, אנו מרכינים ראש, כי לכך נוצרנו. ימימה אומרת שכשאנחנו מוכנים להסכים לכך שיש לנו תיקון, ולהרים ידיים ולבקש עזרה מלמעלה - יהיו לנו יותר הבנות בנפש ובגוף איך לעשות את תפקידנו. "אדם שמסכים - מתרחש בו שינוי גדול, הוא מביין" (ימימה). הסכמת-לב פשוטה לכך שהקדוש ברוך הוא מכוון כל צעד, כל נשימה, כל שמחה קטנה, כל כאב ואכזבה. הוא יושב איתנו בתוך הסדר שבפנים, והוא יושב איתנו בתוך הכאוס שבחוץ, וגם כשהוא מתרחק, ראשו תמיד אלינו.

כשיעקב אבינו נאבק עם המלאך ויכול לו, המלאך מבקש ממנו בסוף המאבק: "שלחני, כי עלה השחר" (בראשית לב). ויעקב מיד משיב: "לא אשלחך, כי אם ברכתני". כדי להוציא איוון חדש מתוך השבר צריך לבקש, דווקא מהשבר הזה, את הברכה. לשבת בחוץ עם השכינה הבוכה, ולבקש ממנה ברכה דווקא שם. עד שנוכל להיכנס, עד שיעלה לנו השחר.

ליום פטירתה של ימימה, אספתי כמה משפטים ממנה וחיברתי מהם תפילה. לכל מי שמרגיש שמקבל ממנה אור, אני מציעה להדליק נר לזכותה ולהתפלל על החסד והרחמים שיתגלו בפנינו בעולם הזה, על הטוב הנראה והנגלה, עד שייבקע כשחר אורנו.

"מה שאנו עוברים הוא זמני. נדמה שהכל סגור, אבל בפנים - הכל פתוח. תבוא התחדשות גדולה, אז אין לפחד ממה שקורה. בכל מצב תנסו להחזיר את עצמכם לעצמכם, ותנו להשגחה להיכנס ולחבק אתכם. הלב יקבל את אורו בחזרה, המיית החיים תשוב לשכון. והיו קשיים בריאים, אבל נדע להגיע. רק להיות אמיצים, מתוך מחשבה איתנה שדבקה בטוב, מתוך זקיפות קומה. הכל יהיה כה טוב, טוב שהוא באמת טוב. ברוחני, גם בזמן שעצובים - יש תפילות רחמים. מבקשים, ומבקשים, וממשיכים, כי יש לנו גם את מחר. אז כל אחד יתבודד עם עצמו, יהיה אמיתי עם עצמו, עד שנוכל לשיר 'אשרינו מה טוב חלקנו'. עד שנרגיש 'אשרינו' באמת". ופתה תגן עלינו. בשורות טובות לכל עם ישראל, ישועות ונחמות.

בליל ל"ג בעומר, מעט לפני האסון במירון, למדתי סיפור שחברה שלחה לי, על רבי שמעון בר יוחאי. מובא בזוהר הקדוש, שרבי חייא הגיע אל רבי שמעון בר יוחאי ללמוד ממנו, אך נתקל בפרגוד בפתח הבית ולא יכול היה להיכנס פנימה. הוא נשאר בחוץ והקשיב לדבריו של רבי שמעון משם.

רבי שמעון לימד את הפסוק משיר השירים: "ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האיילים", ופירש שריבונו של עולם איננו בורח באמת, איננו הולך ומתרחק, אלא עושה כצבי או כעופר האיילים - שגם בזמן שהוא בורח, הוא מחזיר את ראשו לאחור. והוסיף רבי שמעון שאמרו ישראל: ריבונו של עולם, גם אם אנחנו גורמים לכך שתסתלק מבינינו, יהי רצון שתברח כמו הצבי או עופר האיילים, שמחזיר את ראשו לאחור. שלא תסתלק מאיתנו באמת.

שמע זאת רבי חייא מבחוץ, אילו דברים עליונים מדוברים בתוך הבית, ובכה. שמע רבי שמעון את הבכיה מבחוץ, ואמר: בוודאי זוהי השכינה שבוכה בחוץ. ונפתח שם דיון האם השכינה היא בפנים או בחוץ. האם התורה העמוקה שייכת רק למי שמרגיש בפנים, רק למי ששרוי בתורה ובסדר החיים הנכון, או דווקא מי שנותר בחוץ יכול להרגיש את השכינה. דווקא מי שמידפק שוב ושוב על הפרגוד ואינו יכול להיכנס, הוא זה שהשכינה יושבת עימו. ובסוף הסיפור, גם כששער הפרגוד נפתח, לא נכנס רבי חייא פנימה. כי שכינה יושבת הן בפנים והן בחוץ, כל מקום ושכינתו.

אדמה שבורה

לעתים יש בתוכנו אשליה שרק כשהדברים עובדים נכון אז אלוקים נמצא איתנו. אנו מרגישים שאלוקים נמצא בתוך הסדר הפשוט והבריא של החיים, שהוא נמצא בזה שדברים קורים בזמנם. אבל באמת, אלוקים נמצא איתנו גם בחוץ. וגם כשמגילת שיר השירים היפייפה מסתיימת בריחוק מכאיב ולא במילות אהבה, זהו אינו ריחוק אמיתי, כי תמיד ראשו מסתובב אלינו לאחור. אל תרחק, אל תסתלק, תן לנו שכינה גם במקומות החיצוניים, החשוכים, בתוך המיצר, בתוך אי-הסדר הנורא.

מבדידות בקשר לקרבה מחודשת ועמוקה

גם בקשר זוגי טוב, יש רגעים שבהם אנחנו מרגישים שלא רואים ולא מבינים אותנו. מוזמנים להדרכה זוגית אינטרנטי, שבה תלמדו איך להפוך את תחושת הבדידות לקרבה ושותפות עמוקה.

יום שני | אור לכט' אייר | 10.5 | 20:30

058-588-5319 :להרמה

אריאל גולדמן - להאיר את נקודת החיבור טיפול גוף נפש נשמה אישי זוגי

לכבוד יום ירושלים
מבצע לשבוע בלבד!

.....
מטבח
קומפלט

..... כולל הכל ב-

16,900

כולל מע"מ, הובלה והרכבה

✓ עד 18 תשלומים

✓ אספקה עד 45 יום

12 שנות אחריות

התמונה להמחשה בלבד | ט.ל.ח

www.taiu.co.il

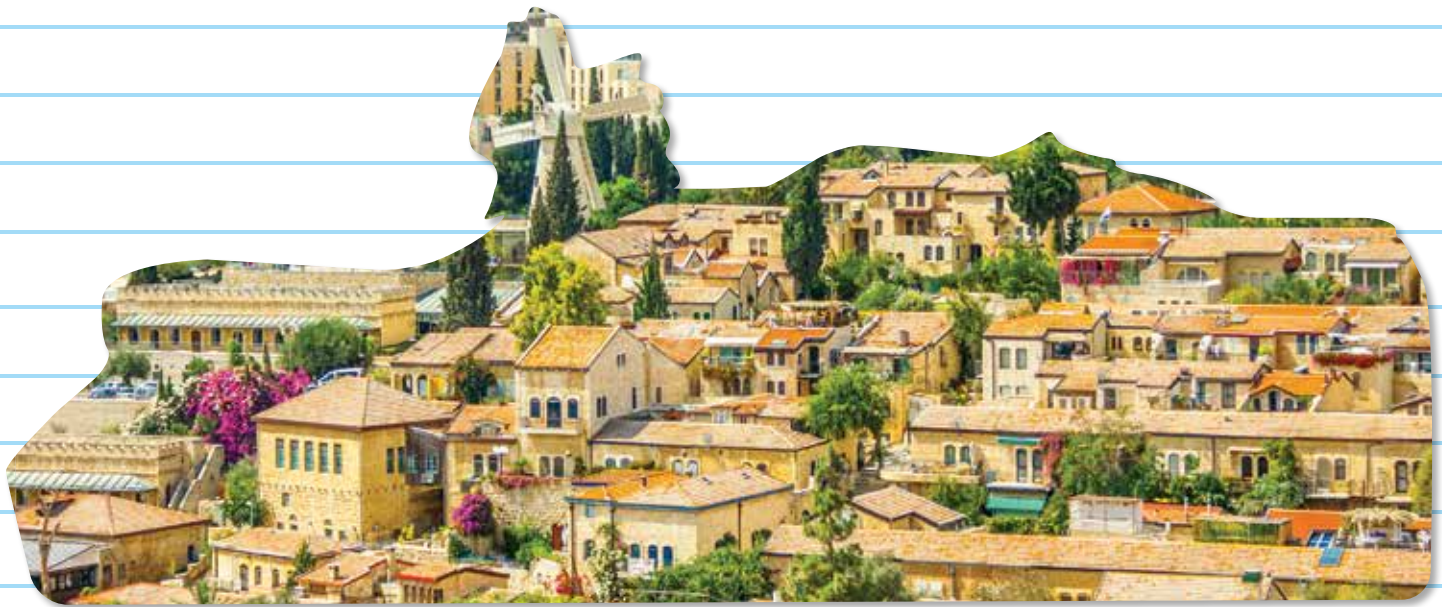
י"ד חרוצים 16, תלפיות ירושלים

*9902

ירושלים: ספּוֹרִים סְבִיב לָהּ

כשהצנחנים כבשו את הכותל, הם לא שמו לב שפתקים של בקשות המתינו להם ליד אבניו > האם שמעתם על מנהג תקיעת המסמרים בכותל, ובשביל מה הוסיף מונטיפיורי את שורת הלבנים העליונה של הכותל המערבי? > כשאוסישקין היה היהודי היחיד שקיבל אישור להגיע לכותל, הוא פגש שם לתדהמתו יהודי זקן, שאמר לו משפט אחד באידיש > לקראת יום ירושלים, הרב גליס שופע בסיפורים ירושלמיים מתוקים

בניה זית

כולם. התברר שהם עבדו על התכנית הזאת שנים ארוכות - הם מיפו את כל הבתים בשכונה, ותכננו לכבוש ולמחוק אותה לחלוטין. אמנם אז לא ידענו על התכנית הספציפית הזאת, אבל הפחד בירושלים היה גדול."

המחשבה של מנהיגי המדינה שחוסייין מלך ירדן לא יפתח חזית בירושלים, לא הרגיעה את יושבי ירושלים. עם פרוץ המלחמה, התברר שהם צדקו:

"כשהתחילה המלחמה, נפלו המון פגזים באזור הבית שלנו, שהיה בין מאה שערים לגאולה. כל האזור הופצץ בלי הפסקה. ישיבת חברון, ישיבת ברסלב, תולדות אהרן, ועוד - כולם חטפו פגזים לרוב", מספר הרב גליס על המצב הקשה. "הייתי אז בן שש עשרה וחצי, ולמדתי בישיבת חברון בגאולה. בגלל ההפגזות התלמידים ישבו בחושך, במטבח של הישיבה שהיה מתחת לאדמה, וניסו איכשהו להמשיך ללמוד. אני החלטתי לקום וללכת. צעדתי רגלית בליל יום שלישי (אור ל"ח אייר), עד שהגעתי להר הרצל. אבא שלי היה שם, מגויס לרבנות הצבאית ועסק בתחום של זיהוי וקבורת חללים. כשראה אותי הוא שאל: 'בשביל מה באת לפה?' עניתי שבאתי לעזור במה

ב שבוע שעבר הפלגנו עם הרב ישראל גליס למירוץ של פעם, והשבוע, לקראת יום ירושלים, ביקשנו לשמוע ממנו על המגרש הביתי שלו - ירושלים, שאותה הרב גליס חי ונושם כל חייו. סיפוריו כמעייין המתגבר, ההיסטוריה, השכונות והבתים מתעוררים לחיים, ותמונות השחור-לבן הופכות צבעוניות וחדות. המאכלים והמנהגים המיוחדים של כל עדה בירושלים, הצדיקים והחסידים שבה, כמו גם היהודים הפשוטים שברחובותיה, כולם חיים וערים בזכרונו.

בשביל מה באת?

"את השמחה והחגיגה שהייתה בירושלים אחרי מלחמת ששת הימים, קשה לתאר!" משתף הרב גליס בזיכרונותיו. "לפני המלחמה, המתח היה אדיר בכל הארץ, אבל בירושלים הוא היה גדול פי כמה. בספר של האלוף עוזי נרקיס, שפיקד על הלחימה בירושלים, מתוארת מפה מדויקת שהליגינורים הירדנים הכינו, עם תכנית מפורטת לכיבוש מאה שערים. התכנון שלהם היה להיכנס למאה שערים ולהרוג את

שאפשר. כך הצטרפתי ליחברה קדישא' של הצבא."

בחסידי ה', כגודל הצרה והלחץ לפני המלחמה, כך היה גודל השמחה בעקבות הישועה המופלאה: "פתאום הכל השתחרר! הכותל בידינו!!! הירושלמים כולם היו באופוריה!" אומר הרב גליס, "אני עוד הייתי בהר הרצל כשהגיעה הידיעה על שחרור הכותל. באותו רגע, הכל נעצר. את החללים שהובאו להר הרצל מג'אבל מוכאבר, ארמון הנציב, גבעת התחמושת ועוד - השאירו בינתיים, ועצרו הכול. כולם התעסקו רק בדבר אחד - הכותל."

"בחמישי בבוקר עליתי על הקומנדקר הצבאי הראשון שיצא מהר הרצל, הוא נסע עד לשער האריות, ומשם הלכנו ברגל עד לכותל", ממשיך הרב גליס לשחזר את הרגעים הנפלאים: "איך לי מילים כדי לתאר את הבכי העצום ואת ההתרגשות שאחזה בנו. כנער, חייתי את הסיפורים על הכותל - הרבה פעמים היינו עומדים על גגות הבתים בירושלים, יחד עם אבא או עם סבא, והם היו מצביעים ימינה ושמאלה, ומספרים: 'שם הר ציון, ושם הר הזיתים. תסתכל, בצד שמאל נמצא הקבר של ר' יוסף חיים זוננפלד, ומצד שני הקבר של ה'פרי חדש'. אני הרי דור עשירי בירושלים, והמשפחה שלנו חיה את ירושלים. סבא רבא שלי התגורר בזמנו ברובע המוסלמי, במרחק חמש דקות הליכה מהכותל. פתאום להיכנס בעצמי ולראות את הכותל - ממש אין מילים."

והכניס אותו לתוך הסל הגדול שלו.

"כשהגענו לאזור הר ציון, היינו צריכים ללכת בזהירות כדי שלא להיחשף בפני הצלפים הירדנים שהיו על החומה. ברוך ה', הגענו בשלום לגג של קבר דוד המלך, ואז הוא הוציא את הלחם היבש שאסף ושפך עליו קצת מים. אחרי כמה שניות התחילו להגיע הרבה יונים ולקחו חתיכות לחם. בשלב מסוים הוא הסתובב אליי ושאל אותי: 'אתה רואה מה קורה פה?' אז בתור נער עניתי לו בצחוק "מחיך הרב

אליהו נענע

הסיפור על ההגעה לכותל יכול להישמע אולי די סטנדרטי ביחס לאותו יום מיוחד, אלא שאצל הרב גליס העלילה קיבלה תפנית מעניינת: "אחרי דקה בכותל, כבר לא התעניינתי בשום דבר מסביב - לא מי הגיע ראשון לכותל, ולא מי כבר הספיק להיות שם. אני התעניינתי במשהו אחר לגמרי", מפתיע הרב גליס,

*"אני עוזב עמוק אתך! עזבת
מ' נכחתי עוזב ימינו מלוחכ. אתך
עלם את אשך, ואני אעלה את אשך.
אך אני זלזלתי."*

ומחזיר אותנו כמה שנים אחורה, לזמן שבו ירושלים עוד חצויה. באותה תקופה חי בירושלים יהודי פשוט, בשם אליהו נענע. ליהודי הזה היה קיוסק בפינת הרחובות צפניה ויחזקאל. בכל יום שלישי, כשהחנויות היו סוגרות מוקדם, גם הוא היה סוגר את הקיוסק שלו. אבל במקום לחזור הביתה, אליהו היה צועד להר ציון, שהיה בשליטה ישראלית. הוא היה עולה לגג של קבר דוד המלך ומתפלל במקום הכי קרוב לכותל, ממנו גם ניתן היה לראות את שתי השורות העליונות של אבני הכותל.

"פעם, באחד מימי שלישי הללו, הוא אמר לי: 'תעשה לי טובה, תבוא איתי היום'", מספר הרב גליס, ומוסיף בחיך שהוא כמובן הסכים. "הייתי אז נער צעיר, ומבחינתי קפצתי על ההזדמנות לטיול מעניין - למה לא? עניתי לו, והלכנו יחד. אליהו נענע היה גר ברחוב האמרכלים, פינת יהושע מתתיהו. עברנו אצלו בבית, משם הוא לקח סל גדול יוק, ואני הלכתי אחריו. לאורך הדרך, שכנראה תוכננה מראש, הוא אסף מעל כל הגדרות לחם יבש,

גליס, "שאני רואה יונים! נראה

לי שליד הבית שלך גם יש יונים... בשביל מה אתה נסחב עד הר ציון? רק בשביל להאכיל יונים??"

"היהודי לא התרגש מהקושיות שלי", ממשיך הרב גליס, "וביקש ממני לשים לב מה קורה בדיוק. הוא הראה לי שליד פירורי הלחם הוא שם פתקאות. כשהיונים לקחו פירורי לחם, הן לקחו יחד איתן את הפתקאות, ומיד עפו לכיוון הכותל המערבי. 'אתה מבין?' הוא שאל אותי - 'הן מכניסות את הפתקאות לתוך הכותל המערבי!...'". "בהתחלה זכרתי היטב את המאורע, והאמנתי לו. אבל לאחר זמן התחלתי לחשוב שאולי זאת סתם אנגדה, אולי באמת היונים לא לקחו כלום לכותל". כעת חוזר הרב גליס למלחמת ששת הימים, ולפעם הראשונה שהוא הגיע לכותל - יום אחרי שחרורו: "כשהגעתי לכותל יחד עם החברה מהר הרצל, תפסה אותי מחשבה אחת - 'איפה הפתקאות של אליהו נענע?' חיפשתי, ומצאתי. על הרצפה של רחבת הכותל מצאתי הרבה פתקאות שלו. לקחתי ממש ערימה של פתקים, ולקחתי אותם אליו. בלילה הגעתי אליו הביתה מלא התרגשות: 'אליהו נענע! תראה, הנה הפתקאות שלך מהכותל!'"

אלא שהיהודי לא נדבק בהתלהבות של גליס הצעיר: "אליהו נזף בי: 'השתגעת? למה לקחת את זה? תחזיר אותן לכותל!'" אומר הרב גליס, ומסיים את הסיפור על היהודי המיוחד: "בסוף הוא החליט לקחת בעצמו את הפתקאות, ויהי מה. הוא שם אותן בתוך מטפחת, והלך עד מעבר מנדלבאום. הוא ביקש מהחיילים שם לעבור לכותל המערבי כדי להחזיר את הפתקאות. החיילים ממש לא הסכימו: 'מה פתאום?? יש כאן צלפים לאורך כל הדרך - מה פתאום תעבור לכותל?' היהודי לא ויתר: 'אלה פתקאות מהכותל!!' אני לא יודע איך הוא עשה את זה בדיוק, אבל הוא הסביר להם מה שהסביר להם, ובסוף חמישה חיילים ליוו אותו עד לכותל כדי להחזיר את הפתקאות..."

מה בכלל המקור לעניין של הפתקים בכותל?

"המנהג להניח פתקים בכותל קיים כבר הרבה שנים", אומר הרב גליס. "עוד לפני הפתקים, היה מנהג לתקוע מסמרים בכותל. אני עוד זוכר שבפעמים הראשונות שהגעתי לכותל היו תקועים בו מסמרים בכל מיני פינות. אנשים שיצאו לחו"ל היו תוקעים מסמרי, וכשחזרו לירושלים היו מוציאים את המסמר מהכותל. זאת הייתה מיץ סגולה לחזרה בשלום. על המנהג הזה היה פולמוס גדול, עד

יש אבנים ויש אבנים

ביחס לשורות האבנים שבראש הכותל, אותן רואים מהר ציון, הרב גליס מוסיף מידע מעניין: "בשורות האבנים הקטנות שבראש הכותל המערבי, מי שיסתכל טוב, יראה שהשורה העליונה ביותר היא ממש לבנה". הוא מסביר מה קרה שם, "את השורה הלבנה הזאת בנה השר משה מונטיפיורי. בזמנו הוא רצה לקנות את הכותל המערבי מהערבים, אבל הערבים סירבו. הם הרי טוענים שהמקום קדוש להם, כי שם מוחמד קשר את החמור שלו, 'אל-בוראק', לפני שעלה לשמיים... בכל אופן, לא היה שום סיכוי לקנות את הכותל, אז הוא רצה שלפחות תהיה שורה אחת למעלה, שללא עוררין תהיה מטעם היהודים. הוא שילם הרבה מאוד כסף, ובסוף הסכימו לבנות שורה נוספת עבורו".

ומסיפור על אבן אחת עובר הרב גליס לאבן אחרת, ששחרור ירושלים סוגר את המעגל ביניהן. הוא שולף מתוך צידנית קטנה אבן עגולה לגמרי, שלימה, בגודל של כדור באולינג: "זאת אבן בליסטרה, שהוטלה על ידי הרומאים לעבר בית המקדש", הוא מציג את חתיכת ההיסטוריה שבידיו. "זמן קצר אחרי שחרור הכותל והעיר העתיקה, התחילו חפירות ארכיאולוגיות בכל האזור. אני הסתובבתי בין החופרים, יצרתי קשר איתם, ובהמשך גם הייתי שליח שלהם לרבנים עם כל מיני שאלות שהיו להם ביחס למטבעות ולכל מיני דברים מעניינים שנמצאו. רוב הדברים אמנם היו שברים, אבל חלקם, כמו האבן הזאת, שלמים לגמרי. לפי החוקרים, האבן הזאת נורקה מכיוון דרום - אזור שער האשפות, לכיוון המקדש".

שהפסיקו

אותו כמעט לגמרי, אבל במקביל התחילו עם המנהג של הפתקים. במנהג הזה התחילו יהודים שהגיעו מאלג'יריה, תוניסיה ומרוקו, אלא שיש לכך גם מקור עתיק יותר, בעדות שהאור החיים הקדוש שלח פתק לכותל.

"כשהאור החיים עוד היה במרוקו, הוא נתן ליהודי שנסע לארץ פתק לטמון בכותל. היהודי הגיע עם הפתק עד העיר העתיקה, אבל שם ערבים היכו אותו והפתק עף ולא הגיע לכותל. אחרי זמן מה מצאו את הפתק זרוק ברחוב, ושם היה כתוב שהאור החיים מבקש שיבוא המשיח. מי יודע, אם הפתק היה מגיע לכותל, אולי היינו זוכים..."

מא מכאן אי' ל'יז פ'יכזי מ'אח
מא ל'א פ'תקאת ב'למ'יני' א'רנו
פ'יכזי מ'אח, מן א'רנו י'חז א'יתן את
מ'פ'תקאת ו'מיז ע'פ'ו א'כיוון מ'כ'ת
מ'א'כ'ז'.

איך האבן הזאת הגיעה אליך?

"כשנגמרה העונה הראשונה של החפירות, ערכו טקס גדול אצל ראש העיר ירושלים של אז - טדי קולק" מסביר הרב גליס. "הביאו לו את האבן הזאת על גבי כן מיוחד, מתנה מהחפירות בעיר העתיקה. בסוף הטקס, אחרי שהארכיאולוגים הלכו, טדי קולק הרים טלפון לאבא שלי שהיה בידידות איתו, ואמר לו בחדות: 'גליס, תבוא מהר! אני אדם עצבני, אני עלול לזרוק את האבן הזאת למישהו בראש. בוא תיקח אותה ממני...' אפשר להרגיש כמה היא כבדה האבן הזאת שנורקה על בית המקדש". כך, אחרי אלפיים שנה, עם ישראל חוזר שוב למקום המקדש, והאבן שנועדה להרס הופכת למוצג ארכיאולוגי בידי הגולים ששבו אליה.

הלל עם בקבוק

לפני מספר שנים סיפר הרב יעקב אריאל שליט"א, שלאחר מלחמת ששת הימים הוא פגש ברחובות העיר העתיקה את הרב שלמה מן ההר זצ"ל, שהיה חי בעיר העתיקה עד מלחמת השחרור, ובמהלכה נפל בשבי הירדני. "אמרת לי רב מן ההר - ברוך ה', חדש ימינו כקדם!" סיפר הרב אריאל, "והוא ענה לי מיד - 'כקדם?' היום

בטיעונא דשמיא

תכלת

ימים פתוחים

במדרשת תכלת צפת

למתעניינות בתכנית השנתית לשנת תשפ"ב

הנחה נשיקה באווירה צפהית

לימודי תנ"ך והלכה. תורת הרב קוק. חסידות ופנימיות התורה, חיבורי גוף גופש ועוד.

אז חפ'אין א'חמד ג'ג'ד א'ג'לז פ'ג'ח

א'ר'ק א'ג'פ'ק'ת ו'ב'ח'ת'ת'ך

א'ד'ת'ת'ך פ'נ'י'ת'ה ד'ד'ז'ב'ת' ב' א'ג'ן ח'ד'ת' א'ל'א

א'ב'ח'ת'ת'ך ד'ג'ג'ד א'מ'ת'ר ב'ח'ת'ת'ת'ך א'א'ל'ת'ר

א'ת'ת'ת'ך א'י'ג'ו'ן!

ימים שלישי ורביעי כ"ט אייר - א' סיון

מגוון שיעורים וראיון עם הרבנית כולל לינה וארוחות צהריים חמות

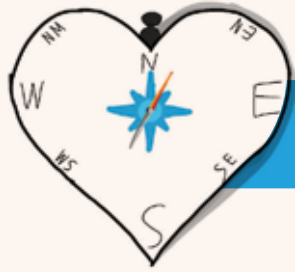
הנעה ביום שלישי בשעה 12:00

השתתפות בהרשמה מראש! מספר המקומות מוגבל

דמי השתתפות 30 ₪ (15 ליום אחד)

תכנית שנתית מלאה | תכנית אלול

לפרטים והרשמה: צוסיסה נגולה 0545497704 | tchelet@tsfat.org.il

מצפן לזוגיות

לוודא שהמקום הזה לא משמש למקום בריחה, זה סימן שדורש התייחסות מאוד רצינית.

2. כשאחד מבני הזוג מרוכז בעצמו - אחד הסימנים המתסכלים, זה כשאחד מבני הזוג נמצא עם הפנים מחוץ למערכת הזוגית, כאשר היא או הוא מרוכזים בעצמם.

זה יכול להיות אדם מצליח בעסקים, והוא מהבוקר עד הלילה סביב ההצלחה שלו בעבודה.

מנגד, בקצה השני, כאשר אחד מבני הזוג שוקע לעצבות, דכאון, ובמקום לטפל במצב הרגשי שלו מפיל את האחריות על הצד השני.

זה בדיוק התיקון בברית הנישואין. על האדם לצאת מעצמו למען המערכת הזוגית, לקחת אחריות ולטפל בקשיים האישיים שהוא מתמודד איתם.

כמוכן בן הזוג שם לתמוך, לעזור ולעודד אך לא לקחת אחריות במקומו.

המערכת הזו היא מעל הכל, גם מעליך. זה עיקר הנישואין לחזק אחד את השני ללכת יחד

(בדיוק כמו בהורות - אם אני מרגיש, שזה שיש לי ילד, מפריע לי לממש את עצמי, אז המקום בו אני נמצא אינו מקום מתוקן)

3. ביטול האני - "אין אני והוא יכולים לדור בעולם" (מסכת סוטה) - ביטול הגאווה בתוך מערכת זוגית. כאשר אחד מבני הזוג מכניס את האגו שלו לתוך המערכת הזוגית, המקום הגאוותי הזה יוצר חוצץ בין בני הזוג ולא מאפשר למערכת הזוגית להתקיים בצורה תקינה ונכונה, המערכת מתעקמת כי נכנס פנימה עצם זר גדול ולא אמיתי שתופס נפח ובא על חשבון הזוגיות.

4. עולם דמיוני טוב יותר מעולם מציאותי - הרבה פעמים, אחד מבני הזוג לא מעוניין לחיות ולהרגיש את המציאות האמיתית שהוא חי בה.

לפעמים זה תוצר של משקעים ותפיסת חיים קדומה, שאימץ אותה עוד בילדות וגורר אותה איתו כל חייו.

אז בן זוג, מדמיין תמיד שהיו יכולים להיות לו, חיים טובים יותר עם בת זוג אחרת, עם עבודה שונה, עם ילדים אחרים... ורק אז, הוא היה יכול להיות מאושר.

דבר זה, מפר את האיזון של המערכת הזוגית, כיוון הפנים שלו נפשית יוצא החוצה, הוא לא נמצא עם הפנים לתוך המערכת הזוגית.

5. מסירות נפש - כל ההשקעה והמאמצים, אמורים להעשות לכיון מטרה אחת גדולה מעצמי והיא הזוגיות והתא המשפחתי.

מסירות נפש, הכוונה: להלחם על הקשר, כלומר: להכשל ולנסות שוב ושוב עד שתצליחו.

זה יעד חשוב שחובה להגיע אליו ואין דרך אחרת. להלחם שיהיה קשר ראוי, מתוקן, עם כבוד, אהבה ותמיכה זה בזו.

מי שבוחר בגירושין או באדישות כלפי הזוגיות, הוא בעצם מוותר. כל אחד מבני הזוג צריך לעמוד יציב, עם דרישות לקשר של אמת, כתנאי להמשך הנישואין.

ברכה והצלחה

לפי הזוהר הקדוש ותורת הקבלה, בעל ואישה אינם שתי נשמות שחוברו על ידי אקט הנישואין, אלא הם, בעצם נשמה אחת שחצאיה התלבשו בשני גופים.

המהות האמיתית של החתונה, היא איחוד ראשוני של האיש והאישה, באמצעות הכוח הטמון בנשמתם, כך ששני החצאים, מתחברים למציאות הראשונית - נשמה אחת מושלמת.

"כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח. (דברים כד, ה)

לוקח שנה שלמה, של התמקדות בבנייה נכונה של הנישואין, כדי להגיע לכך שהמציאות של בן זוגי תביא לי תענוג והמציאות שלי תביא לבן זוגי תענוג.

לשם כך, יש לעבור מעולם הרווקות לעולם הנישואין.

אם בעולם הרווקות הייתי שקוע בעצמי, ברגשותי, ברצונותי, אז בשנה הראשונה לנישואין עלי להרגיל את עצמי, שאני כבר לא לבד בעולם.

יש לי בן זוג, אני צריכה כל הזמן להתאים את עצמי אליו, לחשוב עליו, לאהוב אותו ושיהיה לי איכפת ממנו.

מעבר כזה, מתקן אותי ומוציא אותי מהאנוכיות שלי וכך מתרחשת התכללות והשניים הופכים זוג ואז מוכנים לצאת יחד למלחמת החיים.

מרגע זה ואילך, כל אחד מהם כבר לא אותו אדם שהיה, השתנתה תפיסת הזוהר שלו.

ברית הנישואין, עושה שינוי מהותי, חקוק בנשמתו ואישיותו של האדם ולא משהו זמני שנכנסים ויוצאים ממנו כמו לעוד תפקיד בחיים.

עליו לחשוב בצורה זוגית ומשפחתית, מתוקף זהותו החדשה, הנצחית והמשודרגת.

לעבור שלב התפתחותי חשוב מאוד באישיותו.

לצער הלב, היום יש לגיטימציה מאוד גבוהה לאינדיבידואליות ותפיסה שמעודדת אפילו זוגות לחיות כל אחד עם הפנים לחוץ הזוגיות וזה מייצר זוגות שחיים זה לצד זה, כל אחד בענייניו.

לצערי הרב זו לא זוגיות אמיתית, אלא שותפות בלבד.

על מנת שבני הזוג יוכלו להבין שהם בכיוון הנכון כל הזמן, אפשר להעזר במצפן, שהוא הבנת כיווני המבנה הזוגי והמשפחתי.

מצרפת כמה טיפים נבחרים, שיאפשרו לכם לבחון איזה כיוונים צריך לתקן בתוך הזוגיות:

1. אחד מבני הזוג לא מרוצה - אחד מהברומטרים הבולטים ביותר לבעיה בזוגיות, הוא שאחד מבני הזוג אינו מרוצה. אז מה? כל מי שאינו מרוצה בזוגיות צודק?

אם זה נובע מכך שהוא מרגיש שפניו אל תוך הזוגיות והצד השני נמצא מחוץ לזוגיות (כמו תחביבים המתקיימים בצורה קיצונית, חברים שתופסים מקום גדול מידי, עבודה שהופכת להיות מרכז החיים-וורקוהוליות ובעצם כל מה שמתקיים בצורה לא מתוקנת ולא מאוזנת ומוציאה את האדם מתוך המבנה הזוגי.

חשוב לציין!!! הכרחי וראוי שיהיה לאדם עולם של קשרים עם חברים, מימוש בעבודה, תחביבים למען בריאות הגוף והנפש.

אבל יש לשים לב, מהיכן מתבצע אותו מקום.

המצב הרבה יותר טוב מאשר פעם!". גם הרב גליס שותף לקביעה הזאת, והוא משתף אותנו בתיאורים על המצב של הכותל, עוד לפני הכיבוש הירדני:

"למרות שהיו מגיעים יהודים לכותל המערבי מכל רחבי העולם, וביניהם קבוצות גדולות של חסידיים, לא נתנו להקים שם בית כנסת", אומר הרב גליס, "אפילו להתפלל תפילה מסודרת לא התאפשר, הבריטים לא אישרו את זה, והערבים רדפו והציקו למתפללים כל הזמן. כך שאם כן התפללו, אלו היו תפילות בחטף - איזו מנחה קצרה או במקרה הטוב מוסף מהיר".

למרות ההצקות וחוסר האישורים, היהודים - עם קשה עורף, לא ויתרו כל כך בקלות. "שנה אחת בליל פסח, היהודים קיבלו אישור מיוחד לתפילה של רבע שעה", מספר הרב גליס, "סבא שלי, שהיה מזקני חסידי ברסלב, החליט שלהתפלל בלי הלל בכותל - לא בא בחשבון! אז הם התחילו לומר הלל, וכמובן הבריטים התחילו לרוץ אליהם תוך כדי צעקות שיפסיקו. סבא שלי שלף מהכיס בקבוק של שתייה חריפה, דחף לחיילים האנגלים שישתו משהו, והם נרגעו. החסידיים המשיכו בהלל ושרו ורקדו גם אחרי התפילה, כשהחיילים הבריטים שותפים לחגיגה.

"יש יומן עב כרס שכתב יהודי בשם יצחק אורנשטיין" ממשיך הרב גליס, "הוא היה שומר הכותל מטעם השלטון הבריטי, והוא כתב יומן שבו הוא תיעד יום-יום את מה שקורה בכותל. כשעוברים על היומן שלו, רואים איך היהודים סבלו כשהגיעו לכותל המערבי. הנה לדוגמה", מקריא הרב גליס מתוך היומן המדובר, "יום רביעי י"ט אדר תר"צ אחרי הצהריים, היו ארבעים מתפללים. היו שני מניינים, התפללו מנחה וערבית. קבוצת תיירים בת שישים איש בערך ביקרה

הרב ישראל גליס

ליד הכותל המערבי, עם מורה דרך יהודי. הישיש ר' שמעון אורנשטיין התאונן בפניי כי בלכתו היום לכותל המערבי, במבוי שלפני הכותל, רדפו אחריו שלושה פרחים ערבים, דחפו אותו וחפצו להכותו. בפעם אחרת יצא כנגדו ערבי מחצר הוויזא, קילל אותו ורצה להכותו. במקרה היה שם שוטר ערבי ששמע את הצעקות וסחב את הערבי למשטרה, אבל עזב אותו אחרי שהשכנים הבטיחו שלא יקרה שוב דבר כזה. הרב פישל ברנשטיין, חבר משרד הרבנות, התלונן שוב לפניי אתמול שישב אחרי תפילת ערבית כמה רגעים להתפלל, אבל אז ניגש אליו השוטר הערבי והאיץ בו ללכת הביתה. הערתי לשוטר הערבי על הדבר והוא הודה שהדבר נכון, וכי אי אפשר להישאר בלילה כשביל אחד שהוא עומד בכותל במשך כל היום, ובשביל אדם אחד הוא לא יישאר". כך היה המצב בכותל בזמן הבריטים".

הרב גליס מוסיף לספר על פגישה מרתקת שהתרחשה בימים ההם בכותל בין מנחם אוסישקין - ממנהיגי הציונות, לבין הרב יוסף חיים זוננפלד: "יש מכתב של אוסישקין בספר הזיכרונות שלו, בו הוא מספר על זמן מסוים שבו אסרו להגיע לכותל, ורק לו, בתור יושב ראש ההסתדרות, המשטרה הבריטית נתנה אישור וגם ליווי לרדת לכותל. להפתעתו, כשהגיע לכותל, הוא ראה שם יהודי זקן וכפוף עומד ומתפלל. הוא המתין שהיהודי יסיים להתפלל, ואז ראה שהיהודי הוא לא אחר מאשר הרב זוננפלד. הרב ניגש אליו, לחץ לו את היד ואמר לו באידיש: "אנחנו עוד נעבור אותם! בעזרת ה' הכותל עוד יהיה משוחרר. אתה תעשה את שלך, ואני אעשה את שלי. לך לחיים ולשלום".

מסע לרבי
שבועות ה'תשפ"א

עם הרב שגיא הר-שפר

הצות הלילה שבין יום חמישי ב' סיון ליום שישי ג' סיון תשפ"א 14.5.21 (טיסה ישירה)

הגעה לארץ ביום חמישי ט' סיון 20.5.21 בשעה 18:00 (טיסה ישירה)

יציאה:

חזרה:

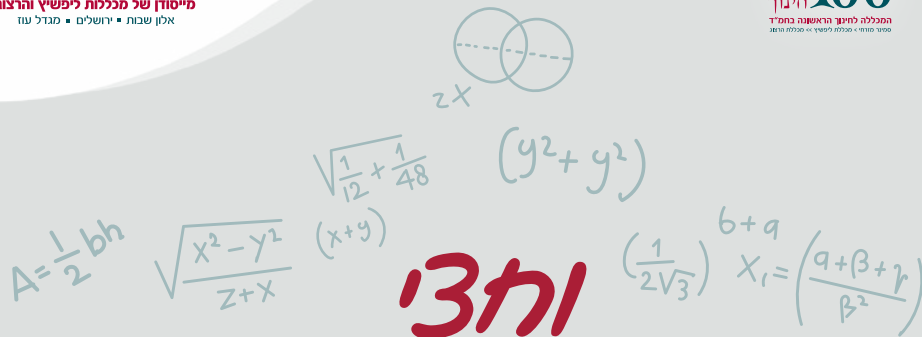
'הכל כלול' | החל מ- \$999
לפרטים ולרישום הרב שגיא: 054-6506770
(עדיף בוואטסאפ)

על הכל בעין טובה. בסופו של דבר, הכל מכין אותנו למשיח שעומד להגיע. הרי המונים צריכים לבוא איתו, ואיך הוא יגיע? צריך שיהיו כבישים רחבים ורכבות מהירות, כך שכל מה שקורה, מכין את הדרך למשיח. השמחה ביום ירושלים גדולה מאוד, ובעזרת ה' תהיה מושלמת בביאת משיח צדקנו. ברוך ה', כל כך הרבה תורה בירושלים - אני לא זוכר תיאור מהדורות הקודמים של כזה ריבוי בתי כנסת, ישיבות, כוללים ומוסדות חינוך מכל הסוגים. עם כל כך הרבה תורה בירושלים, המשיח ודאי כבר יכול לבוא!"

מיסודן של מכללת לימשיץ והרצוג
אלון שבת • ירושלים • מגדל עוז

המכללה לחינוך הראשונה בחסד
סניף סניף • מכללת לימשיץ • מכללת הרצוג

תואר בהרצוג

גם בחוג למתמטיקה

ללמוד את מה שאוהבים, במציאות אקדמית ובהכשרה מקצועית. ולצאת עם תואר ראשון בחינוך, תעודת הוראה

ותעודה מקצועית בהוראה מותאמת (מתקנת) במתמטיקה

אפשרות לתואר ראשון ושני בחמש שנים

שנה ראשונה חינם ומלגות עד גובה שכלי, לזכאים

להגיע לימודים באמצעות מערך הסעות בפרסה ארצית

ללמוד בתוכניות מצטיינות ולהיטיב בשלוש שנים, ובחינם

לכנות מערכת שעות המותאמת לך

מגוון תוכניות ייחודיות המקנות תעודה נוספת בחוגים שונים

חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות | גיאוגרפיה | אזרחות | תושבי"ע | מתמטיקה מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי אי"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל

חדשו תוכנית להסבת אקדמאים להוראה, בשנת לימודים אחת

בהרצוג לומדים חצי מהבית וחצי במכללה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 073-3742355 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*תוכנית הלימודים תבנה בהתאם לבחירת חוגי הלימוד

בימים שאחרי שחרור הכותל, הגישה אליו התאפשרה רק לחיילים. אחרי עבודה מאומצת של פינוי רחבת הכותל והעיר העתיקה מההריסות ומשאריות המלחמה, הפעם הראשונה בה נפתחה הגישה לכותל גם לאזרחים הייתה בחג השבועות.

ירושלים שוחררה ביום רביעי כ"ח אייר. חג השבועות היה ביום רביעי שלאחר מכן" מספר הרב גליס, "רחובות ירושלים היו מלאים באנשים שצעדו לכיוון הכותל המערבי. הגישה לכותל אז הייתה רק דרך הסמטאות. ליד הכותל. הרסו את כל הבתים שהיו מסביב, והביאו לשם מים ועפר כדי שהאדמה תהיה קשה יותר. בכל זאת, כל הרחבה הייתה מלאה אבק לרוב. באותו חג שבועות, כשראית משהו עם רגליים מאובקות ידעת שהוא חזר מהכותל..."

"האווירה הייתה מאוד מיוחדת. כל ירושלים לבשה חג", ממשך הרב גליס לתאר. "היו קבוצות גדולות, משלחות מהישיבות, שיצאו יחד עם ראשי הישיבה כספרי תורה בידיהם, וכולם צעדו בצוותא לכותל. כולם הביאו כיבוד ושולחנות, כולם שרו ורקדו ביחד! היה זמן מיוחד מאוד. כל הכותל היה מלא, עד לרחבה למעלה."

ירושלים היום משתנה כל הזמן - כבישים חדשים, רכבות ועוד" מסיים הרב גליס, "אולי קצת פחות משפחתית ממה שהייתה בעבר, אבל צריך להסתכל

לצערי לא שאלתי. התביישתי

הסיפור של אסתר // איתי אסמן

במקביל ללמד אותם איך להסתדר בבית עם ההורים. צריכה להיות פתיחות בין המקרב ובעל התשובה, שהוא ישאל את השאלות הכי קשות. אנחנו כבעלי תשובה זקוקים לעזרה וכלים כדי להתמודד עם מה שאנחנו לומדים. לשלב את שמירת המצוות יחד עם המשך החיים בסביבה שלנו ובעיקר עם המשפחה שלא שומרת, כי אנחנו צריכים תמיכה של המשפחה בכל המובנים, גם תמיכה רגשית, והחברים הם לא חלופה שלהם. לצערי אני לא שאלתי את השאלות האלו, התביישתי.

לבעל תשובה מאוד קשה להיפתח, הוא פוחד לשתף בהתמודדויות שלו, הוא חייב כתובת. קשה לתאר מה עובר עלינו, אנחנו זקוקים שמישהו יבין את המקום שלנו ומתוכו ייתן לנו הדרכה מאוזנת לחיים, שלא נרגיש שאנחנו לא עושים את רצון ה'. אם נפלנו בהלכות שבת אנחנו צריכים לדעת שהקב"ה לא כועס עלינו, כי עדיין אין לנו את הכלים. לילד לוקח זמן להתרגל למצוות, זה לא בבת אחת, אבל בעלי התשובה מרגישים שהם מיד צריכים לקיים את כל ההלכות למרות שהם לא מורגלים בהן, ויש המון נפילות בדרך. ולכן התמיכה חשובה, המקרב צריך להתעניין ולשאול מה קורה.

החזרה בתשובה צריכה להיות בנויה בנפש ולא כלפי חוץ. כשלבשתי לבוש מאוד צנוע בשביל שידוך, הרגשתי מאוד רע וחזרתי למכנסים, כי לקח זמן עד שהצניעות נבנתה בתוכי. גם לבעלי נשאר רק חבר ילדות אחד, ואין לו מול מי להיפתח בעולם הדתי וזה מאוד קשה לו, הוא צריך את זה. מה שחשוב זה לגבש את הפנימיות שלנו וזה תהליך. החלף את המשפט: אם לגר יש לגיטימציה לתהליך הדרגתי של כניסה לעול מצוות, הרי שרבים חושבים שבעל תשובה חייב מבחינה מעשית להתחיל לקיים את כל המצוות בבת אחת וזה לא פשוט.

אני חושבת שצריך לעשות סמינר גיבוש לבעלי התשובה יחד עם ההורים. כמו שיש הנחיית הורים, כך צריכה להיות הנחיית בעלי תשובה ושיעורים להורים ואחים לחוזרים בתשובה, שיכירו מה הילדים והאחים שלהם עוברים.

אולי כדאי לעשות סוג של קבוצות תמיכה של בעלי תשובה, זה מאוד חשוב, שלא ירגישו שהם לבד אחרי השלב של המדרשה והישיבה. מי ויכול להרים את הכפפה?

להצטרפות לקבוצת טיפ יומי בענייני קירוב ממגוון רבנים יש לשלוח הודעה ל 052-4295592

שמי אסתר, בת 42, נשואה עם חמישה ילדים. גדלתי בבית לא דתי. כשהייתי בת עשרים, חברה שלי מהצבא חזרה בתשובה והיא הזמינה אותי למדרשה שלה לשבת. היא קנתה לי סידור והראתה לי איך מברכים ברכות השחר ונוטלים ידיים. הרגשתי סוג של קנאה בנשים שידעו לדבר דברי תורה, רציתי גם להיות כזאת. קיבלתי על עצמי מאז ליטול ידיים כל יום. רציתי להתחזק, אבל ברגע שגיליתי שיש דבר כזה - 'הלכות', מאוד הפחיד אותי שלא תהיה לי תמיכה מהמשפחה.

במשפחה פחדו שאהיה "שחור לבן" ואמרו לי שהם חוששים שאלך לאיבוד ואיעלם להם, שלא יהיה לנו שיח ובילויים בשבת. במקביל הרגשתי ריקנות, תמיד חיפשתי משמעות, ואחרי שטעמתי שבת ידעתי שזה דבר מאוד יפה וחיפשתי כיוון עם הבורא. אותה חברה לימדה אותי שיש דבר כזה 'הקב"ה', שאפשר לדבר אתו ולקרוא תהילים, שיש לנו אבא בשמיים ששומע אותנו.

התחלתי לדבר איתו, ולאט לאט התחלתי לשמור שבת, אבל זה היה לא פשוט בכלל. פתאום גיליתי שאסור לפתוח מקרר עם אור בשבת. פחדתי לכפות את הדת על ההורים שלי, לכן שמרתי ירקות בשקית ובקבוק יין בחדר, ובכל פעם שנאלצתי לפתוח את הדלת של המקרר ביקשתי סליחה מאלוקים. גם היה לי קשה שאבא שלי עישן בשבת והוריי צפו בטלוויזיה, ולהם היה קשה שלא נסעתי איתם בשבת.

כשהתחלתי ללמוד במכללה תואר ראשון, הבנות הדתיות שם אמרו שאני לא יכולה לאכול אצל אמא שלי, כי הכלים לא טובלים והאוכל לא כשר. בגלל זה היה חודש שלא אכלתי את האוכל של אמא, וזה פגע בה, כי לב של אמא מתחיל באוכל, ולי לא היו את הכלים איך לפתור את זה. הכנתי לעצמי כריכים וכל שבת הייתי אוכלת סלט ירקות עם טונה. עד שהגעתי לראש יהודי, בגיל 27, שם הכרתי אנשים כמוני בלי תמיכה בבית, ופתאום היה לי איפה לחגוג והייתה שמחה בלב. הגעתי למקום שמקבלים אותי.

עם הזמן הפכתי להיות יותר חרדית, לא חגגתי עם הוריי את יום העצמאות והיה להם מאוד קשה עם זה, במיוחד ששירתתי בצבא. הפריע להם שאני לא רואה יותר טלוויזיה ושהעולם שלי מצטמצם, הם בעיקר פחדו שאתנתק מהם. היה לי קשה באירועים משפחתיים בעיקר עם הכשרות, כי הם היו צריכים לחפש בשבילי כל הזמן כשרות וזו תחושה מזעזעת, לא היה לי חשק ללכת לאירועים. היום אני מרגישה שהפסדתי. התאונתי רק בגיל מאוחר.

מצד אחד צריך ללמד את בעלי התשובה הלכות, אך מצד שני צריך

צריכה להיות פתיחות בין המקרב ובעל התשובה, שהוא ישאל את השאלות הכי קשות. אנחנו כבעלי תשובה זקוקים לעזרה וכלים כדי להתמודד עם מה שאנחנו לומדים. לשלב את שמירת המצוות יחד עם המשך החיים בסביבה שלנו ובעיקר עם המשפחה

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

היו שותפים - ראש יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרקו ברקוד:

**כבר קניתם
שילחתם?
קומיקס ילדים
"הגיע הזמן"
9 ספרים
רק ב- 399**

זרכום
עם חילוק!

www.roshy.org | 052-5665005, 02-6791122

מבחר ספרי וסיפורי אמונה

טוב להיות רציני
נעים לצאת
סימני דרך

עבודת הנפש של ספירת העומר לאור החסידות

נעמה מנוסי

שבוע #7: מלכות

ישראל בתפארתה והביא לשלום אזורי בזכות גבורתו. הוא גם היה המלך הראשון שה' סמך עליו את ידיו באופן מוחלט. אבל בה בעת, הוא חש את עצמו כלא יותר מאיש פשוט. כשהעלה את ארון הברית לירושלים הוא פיזו וכרכר עם פשוטי העם, וכשאשתו מיכל גערה בו על כך השיב, "ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני".

בעולם החסידות דמות המשקפת באופן יפה את האזון של ספירת המלכות הוא רבי ישראל מרוז'ין, "הרוז'ינער". בניגוד לכל שאר האדמו"רים בתקופתו, הרבי מרוז'ין נהג

בגינוני מלכות - היה מתלבש בבגדים יקרים, נוסע בכרכרה מפוארת עם סוסים משובחים, ועוד. אך מסופר עליו שהכל היה רק כדי לקדש את שם ה' דרך החומר, להמחיש את מלכות ה' דרך לבושי מלכות ארציים. לנעלי הזהב שלו היו סוליות זולות ומחוררות, ורגליו היו נפצעות ושותרות דם כשהלך בהן. מתחת ללבושי המלכות היה הרוז'ינר מחובר באופן עמוק לשפלותו הקיומית ולנוקקות שלו לחסדי שמים - מלך יהודי אמיתי.

ביום ראשון בערב אנחנו נכנסים לשבוע השביעי והאחרון של הספירה - שבוע ספירת המלכות. לכאן הכל חתר, לכאן הכל מתנקז. ספירת המלכות קשורה בגיבוש העצמי שלנו כאנשים ההולכים במציאות ומוליכים אותה, התורמים את חלקנו בהפיכת העולם הזה למלכות ה'.

ספירת המלכות שונה מהספירות שקדמו לה. בהקבלה בין הספירות לימות השבוע, מקבילה ספירת המלכות לשבת, המקודשת ומבודלת מהימים שקדמו לה. כתוב שכאשר ה' סיים את מלאכת הבריאה בסוף היום הששי, היה חסר לעולם רק משהו אחד: מנוחה. היה צריך להניח לעולם, להרפות ממנו, כדי שיפתח חיים משל עצמו. באותו אופן קשורה עבודת המלכות בהרפיה ובשמיטה, בלהעניק דברים לעולם ומשם לדעת לשחרר אותם.

המלה מלכות היא דו-משמעית: היא מתייחסת הן לעולם, למציאות, שהיא ה'ממלכה' של ה' (וגם קצת שלנו); והן לתכונות האופי של המלך, ל'מלכותיות' שלו. הכפילות הזו מאפיינת גם את העבודה הפנימית של

ספירת המלכות: מצד אחד זו הנקודה במסע שבה אנחנו הכי יוצאים החוצה מעצמנו, הכי פוגשים את העולם; אך מצד שני כאן גם מתבטאת המהות הכי פנימית שלנו, המלך שבנו. ספירת המלכות מקושרת ישירות לספירה הגבוהה ביותר - הכתר, שורש הנשמה שלנו. כאן, ביציאתנו החוצה לפעול בעולם, הכתר הרוחני שלנו מתגלה ומאיר.

נשמע לכם מורכב? מתוח? לא ברור לכם איך אפשר גם להיות הכי בחוץ וגם הכי בפנים? ספירת המלכות מלמדת אותנו איך לבצע את נשיאת ההפכים הזו. הדבר טמון באיזון המיוחד המתקיים בה בין החיצוניות שלה לבין הפנימיות שלה.

חיצוניות המלכות קשורה בגאווה ובהתנשאות. "ה' מלך - גאות לבש": כשרוצים למלוך ולחולל דברים במציאות צריך ללבוש גאות, לעשות לבוש של גאווה. מה לעשות, מי שרק מצטנע ומתבייש לא יכול להוביל מהלכים בעולם. צריך סמכות, בטחון, זקיפות קומה.

הענין הוא, שהגאווה חייבת להיות לא יותר מלבוש. פנימיות המלכות היא התכונה ההפוכה לגאווה - תכונת השפלות. מתחת להופעה הסמכותית שלנו עלינו להרגיש קטנים ופשוטים, עבדי ה' הזוכרים שכל מה שיש להם הוא ממנו: "תן לו משלו שאתה ושליך שלו".

כמו ים שיש בו גאות ושפל, כך גם בספירת המלכות, המשולה לים, צריך להתקיים שיווי משקל בין גאווה בחוץ לשפלות רוח בפנים. אכן, כמה שיש לנו יותר תפקיד 'מלכותי' בחוץ, כך אנו צריכים להרגיש יותר שפלות בפנים. הדבר רמוז בגימטריה היפה לפיה המלה גאות שווה בדיוק שפל.

האיזון הזה בין גאות ושפל משתקף בצורה היפה ביותר ברמות המגלמת את ספירת המלכות - דוד המלך. דוד היה המצביא הגדול ביותר של תקופתו, מי שהקים את מלכות

תואר בהרצוג

גם בחוג לימודי ארץ ישראל

ללמוד את מה שאוהבים, במצוינות אקדמית ובהכשרה מקצועית. ולצאת עם תואר ראשון בחינוך, תעודת הוראה ותעודת מקצועית בהדרכת טיולים ובשל"ח

- חמש שנות לימוד** אפשרות לתואר ראשון ושני בחמש שנים
- מערכת מלגות** שנה ראשונה חינם ומלגות עד גובה שכ"ל לזכאים
- מערכת הסעות** להגיע ללימודים באמצעות מערך הסעות בפרסה ארצית
- תוכניות מצטיינים** ללמוד בתוכניות מצטיינים ולסיים בשלוש שנים, ובחינם
- מערכת אישית** לבנות מערכת שעות המתאמת לך

מגוון תוכניות ייחודיות המקנות תעודה נוספת בחוגים שונים
חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות | גיאוגרפיה | אזרחות | תושביע | מתמטיקה
מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי אי"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל
חדש! תוכנית להסבת אקדמאים להוראה, בשנת לימודים אחת

בהרצוג לומדים חצי מהבית וחצי במכללה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 073-3742355 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*תוכנית הלימודים תבנה בהתאם לבחירת חוגי הלימוד

הרב שבתי סלביצקי, שליח חב"ד באנטוורפן

לא נשתוק. נידום

אסון מירון מעורר שאלות רבות, והעמוקה מכולן היא כיצד להביא את הכאב העצום אל תוך הקשר שלנו עם ריבונו של עולם < יהודי מיובש וחלש על אי בודד, כאשר למרגלותיו שוכנת משפחתו הדוממת, הרים עיניו לשמים וצעק < שכבתי לבד במסדרון, בלי יכולת להניע יד או רגל, ונתתי לקדוש ברוך הוא לנהל את המצב < במצבי קיצון יש רק שתי אפשרויות - או לרדת או לעלות. אנחנו בוחרים לעלות.

מה באמת הסוד של השתיקה של אהרן? מה המשמעות של "ידום", שהוא מעבר לתגובה אנושית ותחושה שאין מה לומר במצבים נוראים כאלה?

בספרים הקדושים כתוב שה"ידום" נבע מהתגלות של מידת ההוד, וזה מחבר אותנו לטרגדיה של אסון מירון, שהתרחש בליל "הוד שבהוד" של ספירת העומר, ליל ל"ג בעומר. המפתח להבין וללמוד מה האירוע הזה אומר לנו נמצא במידת ההוד. ולפני שנבין מהו הוד, נדבר על הנצח - שזו המידה המקבילה בדיוק למידת ההוד.

המילה "נצח" אומרת לנו ניצחון. נצח הוא התכונה הנפשית של התמדה, עקביות, החלטיות, דבקות במטרה ונחישות ללכת עד הסוף בכל מחיר.

אבל כמו בכל מידה, זה עניין של מידה - המינון והשימוש קובעים האם המידה הזו נכונה וטובה, או להפך.

מצד אחד, בנצח יש משהו חיובי כי הוא מחולל כוח עצום. כל המהפכנים הגדולים שעושים דברים נפלאים בעולם, הם התגלמות של הנצח - כי הם יעשו הכול כדי להגיע למטרה. אבל מצד שני, יש כאלה שהנצחנות הזו גורמת להם להיות נוקשים וחסרי גמישות. בגלל הנצח הם דורשים מעצמם וגם מהאנשים שסביבם הרבה יותר ממה שהם מסוגלים והם נהיים שתלטנים - כי הדבר היחיד שיש להם מול העיניים הוא המטרה, ובשביל זה הם ישתמשו גם באמצעים לא נכונים ולא טובים.

האסון שהתרחש בל"ג בעומר במירון זעזע את כל עם ישראל, בארץ ובעולם. מצד אחד, מרגש לראות איך האסון הנורא גרם להתעוררות עצומה של אנשים לעשות חסד, אלפי תרומות דם, אוכל ממסעדות למשפחות שנפגעו ותרומת כרטיסי טיסה למשפחות שהיו צריכות להגיע מחו"ל ללוויות. מצד שני, השאלה הגדולה היא: איך מתמודדים עם זה? מבחינה אמונית ורוחנית, איך אנחנו מתייצבים מול הקדוש ברוך הוא אחרי ארבעים וחמש לוויית?!

אחרי חטא העגל, הגזירה על כל עם ישראל, תפילותיו של משה והסליחה שהתבטאה בהקמת המשכן והשראת השכינה, השיא הגיע כשמשה ואהרן נכנסו להתפלל וכשיצאו החוצה ברכו את העם ואמרו: "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם", ואכן - "ותצא אש מלפני ה', ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים, וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם". הייתה שמחה עצומה מההתגלות של הקדוש ברוך הוא במשכן, שיא הקשר הרוחני המחודש של עם ישראל עם הקדוש ברוך הוא. אבל דווקא אז קרתה טרגדיה נוראה. שני בני אהרן נכנסו אל הקודש והקריבו אש זרה, ואש יצאה מן השמים ושרפה אותם.

התורה מספרת שמה אומר לאהרן: "הוא אשר דיבר השם לאמור: בקרובי אקדש... וידום אהרן". התגובה של אהרן הכהן לכאב הנורא, של שני הילדים שלו שנספו, היא שתיקה מוחלטת. רש"י מביא את המדרש "ידום אהרן - וקבל שכר על שתיקתו. ומה שכר קיבל? שנתייחד עמו הדיבור". מסביר המהר"ל שזו לא הייתה סתם שתיקה, אלא דממה - שזו שתיקה עם משמעות עמוקה הרבה יותר.

במשהו והוא נתקל באתגרים וקשיים בדרך, הוא מרגיש חצוי. השכל שלו אומר לו שחבל על הזמן ועדיף לוותר וכל מידה מנסה למשוך אותו אחורה מהכיוון שלה ולהרפות, אבל לנצח יש כוח עצום, איזה מנוע פנימי שמתגבר על הכול ומביא אותו להחלטה נחושה להמשיך ולדבוק במטרה עד הסוף.

גם בעבודת השם זה ככה. **קורה שאנחנו מרגישים מחסום פנימי, כאילו כל האנרגיה והרגש נחסמו והתייבשו לגמרי מבחינה רוחנית.** אבל אז אנחנו צריכים לעורר בנו את מידת הנצח. וכאשר מידת הנצח מתעוררת בנו אפשר להרגיש את הנחישות הפנימית שגורמת לנו להחליט שלא משנה מה, אנחנו ממשיכים לעשות מה שהקדוש ברוך הוא רוצה מאתנו.

למידת הנצח יש עוד פירוש: "נצחיות". זה אומר שמידת נצח תמיד נמצאת בנו ותמיד אפשר לעורר אותה גם בזמן שאין לנו חיות והתלהבות לעשות דברים חשובים.

באמת, ההיסטוריה מראה לנו שהנצחנות יכולה להרוס אנשים ולהוביל לאסונות נוראים. אפשר לקחת את היטלר, יימח שמו וזכרו, כדוגמה. הוא נלחם בכל החזיתות, נגד עמדת ראשי הצבא שלו, וזה מה שהפיל אותו בסוף. והוא עצמו כתב בספרו שהוא לא יעשה את הטעות שעשו במלחמת העולם הראשונה, שנשארו להילחם בכל החזיתות. וכל זה למה? בגלל התשוקה של אדם לנצח ולהצליח בכל מחיר.

עם ישראל מתאפיין מאד במידת הנצח. אחרי שבני ישראל חטאו בחטא העגל, אומר משה לקדוש ברוך הוא: "כי עם קשה עורף הוא, וסלחת לעווננו". האם זה שעם ישראל הוא "עם קשה עורף" זו סיבה לסלוח? לכאורה, זה בדיוק להפך! מסבירים הרבי בעל התניא והצמח צדק: בעם ישראל טבועה מידת הנצח, הם הולכים עד הסוף – וזו הסיבה לסלוח להם, כי ברגע שהם יתהפכו בחזרה וישוכו אל ה' מכל לב, הם יחזרו הכי חזק והכי עמוק שיש. הנחישות והדבקות במטרה, הם שמעניקים לעם ישראל את הנצחיות, שזו עוד משמעות של ה"נצח" –

עם הנצח הוא כזה בזכות הדבקות העצומה שלו במטרה. העוצמה הזו של יהודים להישאר תמיד מאמינים ודבוקים בקדוש ברוך הוא – זו מידת הנצח היהודית.

שלמה אבן וירגה, יהודי ממגורשי ספרד, מספר על משפחה אחת של יהודים שלא רצתה להתנצר וגורשה מהמדינה. בזמן המסע באונייה הרבה מהנוסעים חלו, ורב החובל הוריד אותם באי נידח בלי אוכל ובלי מים ורבים נפטרו. אבי המשפחה ירד לאי עם אשתו ושני הבנים שלו, אשתו נפטרה והוא לקח בשתי ידיו את שני מרוב צמא וחולשה וכשהתעורר הוא ראה את שני הילדים שלו מתים.

הוא הרים את העיניים לשמים ואמר: "ריבנו של עולם. דע לך שאתה עושה הרבה דברים כדי שאני אטוש את האמונה שלי. אבל על כורחם של כל יושבי שמים, יהודי אני ויהודי אהיה לעולם!".

מאיפה הכוח העצום הזה שיש לתכונת הנצח? בספרי חסידות מוסבר שהכוח של הנצח בא מ"הכתרה" – שהוא גבוה יותר מכל עשר הספירות. ה"כתרה" הוא כוח אלוקי אינסופי ובלתי מוגבל, ומשם האנרגיה החזקה כל כך של הנצח.

אם ננתח את הדברים בצורה פרטנית יותר, נראה שתכונת הנצח חריגה ושונה מכל שאר המידות – בשני פרטים עיקריים:

הדבר הראשון, **מידת הנצח יכולה להתגבר על כל שאר המידות.** כשאדם רוצה מאד להצליח

ותצוי תואר בהרצוג

גם בחוג לשון עברית

ללמוד את מה שאוהבים, במצוינות אקדמית ובהכשרה מקצועית. ולצאת עם תואר ראשון בחינוך, תעודת הוראה

ותעודה מקצועית בעריכה לשונית

מגוון תוכניות ייחודיות המקנות תעודה נוספת בחוגים שונים

חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות | גיאוגרפיה | אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה
מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל

חדשו תוכנית להסבת אקדמאים להוראה, בשנת לימודים אחת.

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 073-3742355 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*תוכנית הלימודים תבנה בהתאם לבחירת חוגי הלימוד

הרב שנת' סנבסטיצקי, שניה הנ"ד באנסוורפן

הרב מנחם בורשטיין | ראש מכון פועיה

"קדימה, קדימה, הכה בו"

"ר' מנחם מנדל מוילנא יהודי פשוט היה, אבל הכל ידעו שכאשר מזכירים בנכוחותו את ירושלים - דבר מה מתחולל בו.

שנת תש"ד, מחנה המוות טרבלינקה. ליד הגדר המחושמלת עמדו ר' מנדל וחברו ר' יצחק. שאל ר' יצחק את ר' מנדל: "מה נבקש מאלוקים?". "נבקשהו - לשנה הבאה בירושלים" השיב ר' מנדל בקול תקיף. רק יצחק נותר בחיים ועלה לירושלים.

ליל 6 ביוני 1967 (למנינים), חטיבת הצנחנים התמקמה בבית הכרם בירושלים והמתינה לפקודה.

- "שלום צנחן, נעים מאוד. שמי יצחק, בעוד שעות ספורות אתה הולך לשחרר את ירושלים, אתה ממילא ממתין היש ברצונך לשמוע סיפור? זהו סיפורו של ר' מנדל מוילנא..." כאשר סיים ידעתי מהו הקרב אליו אני יוצא - קדוש הוא מכל הקרבות. דבריו מהדהדים בי, "אתם יוצאים הלילה לשחרר את העיר, לא לבדכם אתם יוצאים למערכה, רבים רבים יסתערו איתכם הלילה על החומות, רבבות הקדושים אשר שם העיר הזאת חי על שפתיהם, ילוי אתכם בדרככם הקדושה".

02:30 לפנות בוקר, הגדוד החל פורץ לירושלים. אנו מסתערים, אני רץ ויורה ודמותו של ר' מנדל אינה מרפה ממני. הוא עומד מאחוריי ומצווה "קדימה, קדימה, הכה בו". כולם חשים את הדורות הקודמים שותפים עמם בקרב".

את הסיפור בשלמותו כתב משה עמירב - אחד מלוחמי החטיבה ששחררה את ירושלים, שלא נמנה היום על ראשי הימין.

בכל שנה בסעודת 'יום ירושלים' אנו קוראים את הסיפור בהמלצתו של אחי הבכור הרב שלום פינחס - שליט"א. ההתרגשות והדמעות זולגות מאליהן... (אתם מוזמנים לנסות).

כשאנו שואלים את עצמנו מהי ירושלים? אנו מרגישים שירושלים היא מרכז. אך במה מתבטאת מרכזיותה? ירושלים היא 'משכן המלכות' - מקום משכנה של ההנהגה השלטונית והמשפטית והיא גם מקום המקדש שהוא מרכז העולם. ייחודה של ירושלים הוא בכך שהיא המרכז המאוחד של הקדושה, הדת והרוח ושל ההנהגה המדינית הלאומית.

הגדרה מיוחדת נתן לירושלים רבי שלמה אלקבץ בפיטו "לכה דודי" - "מקדש מלך". וזה גם שמה "ירו-שלים". "ירו" לשון יראה - שלטון, ו"שלים" לשון שלימות - מקדש (ראה 'ערכים זה חיים').

פעם שאלה חברת הכנסת גאולה כהן את רבנו הרב צבי יהודה: "במה מיוחדת קדושתה של ירושלים משאר המקומות?". והשיב: "כשם שבכל דבר יש מדרגות כן בעניין הקדושה. כל העולם נברא מלא הבחנות ואין להתעלם מכך ולטשטש את ההבדלים בבריאה. הבחנה אין פירושה פירוד (דיפרנציאציה אינה ספרציה). הפירוד מביא לידי מלחמות, ההבחנה - לידי שיתוף פעולה. כמו שבגוף האדם יש אברים שונים, יש ללב מרכזיות מיוחדת, כך ירושלים לשאר המקומות...".

אנו במכון פועיה, שזכינו להיות בירושלים השלמה, שמחים להיות מרכז עבוכים, ולעשות הכל בקדושה ובטהרה למען הוספת חיים להמשך הדורות.

יש עוד דבר מיוחד בנצח: התכונה הזו יכולה להדליק ולהצית את כל שאר המידות. בחסידות מביאים לזה דוגמה מעניינת. אבא שרוצה ללמד את הבן שלו, אבל הבן לא ממש קולט ולא מביין. הנטייה של אנשים היא להיכנע ולהשלים עם זה שזה כבר לא יקרה. אבל אם באב מתעוררת תכונת הנצח, הכול מתהפך. פתאום מתעוררים כוחות נסתרים והאבא מקבל אנרגיות כמעט לא אנושיות, הוא הופך את העולם ומנסה בכל דרך ללמד את בנו, ובסוף הוא מצליח.

הגמרא מספרת על רבי פרידא שהיה צריך להסביר לתלמיד שלו כל דבר תורה ארבע מאות פעמים! כל אחד מבין שלהסביר ענין מסוים לתלמיד קשה-הבנה ארבע מאות פעמים בארבע מאות צורות שונות, זו עבודה עצומה. אך זה כוחה של מידת הנצח שעוררה ברכי פרידא את מידת החסד להסביר לתלמיד. מה שקורה כאן זה שהנצח סוחף אחריו את כל האישיות של האדם ומכניס אותו לתוך העניין עד שבסוף זה באמת מצליח.

עכשיו נוכל להבין מהי מידת ההוד - שהיא תמונת המראה ההפוכה בדיוק לנצח.

נצח נחשב למידה של "התפשטות" - כשמשוה עומד מולי, אני מתייצב מולו. כשיש מולי מכשול, אני מנסה להתוכח, לשבור, להתנצח. הוד זה בדיוק הפוך: הוד מ'לשון הודיה וביטול. זה עבודה עם עצמי ולא עם השני. אני מחליט שלא מפריע לי שהשני חושב אחרת. לא פוגע בי גם אם השני פגע בי או אמר לי מילה פוגעת, אני מחליט שאני מעל זה. זה לא מזויז לי. כשנתקלים בעמדה מנוגדת, כשנוצר ויכוח עם מישהו אחר, "הוד" זה לעבוד על עצמך ולהמשיך הלאה בחיים. במקום להיכנס למאבק עם הבעיה, אני עוקף אותה ומשלים עם המצב.

שלא תהיה טעות. הוד זו לא חולשה. כמצבים מסוימים זו דווקא הדרך הנכונה ביותר להצליח ולפתור את הבעיות. במצבים כאלה, זו שגיאה להפעיל את תכונת הנצח וזה לא בא ממקום ענייני אלא רק מאגואיזם ומרצון לנצח בכל מחיר. בסיטואציות האלה, דווקא הוד הוא הטקטיקה הנכונה, וכשבחרים לא להילחם, פתאום הבעיה נפתרת מאליה. כל כך הרבה סכסוכים ומריבות הסתיימו בהחלטה של רגע לשים את כל המשקעים בצד ולהשלים - וזו התנהגות של הוד, כי זו בחירה להתעלות מעל הבעיה במקום לנהל מלחמת חפירות.

כמוכן, בדיוק כמו שצריך לדעת מתי ואיך להפעיל את הנצח, כך גם בהוד. צריך להיזהר לא להשתמש ב'הוד' בצורה לא נכונה. אם זה מגביל ועוצר אותי מלעשות מה שצריך כי נתקלתי בקושי מסוים, אם זה גורם לי להתקפל ולוותר על עקרונות וערכים חשובים, אם זה גורם לי להיות מופנם ומובדל מהחברה, או שזה גורם לי להיות אדיש וניטרלי - זו הפעלה שגויה של הוד.

מאפיין אחד של הוד זה הודאה, במובן של להודות בטעות. העוצמות הכי גדולות של בנאדם נחשפות כשהוא מודה בחולשות ובטעויות שלו. יהודה זכה במלוכה בזכות זה שהוא הודה במעשה תמר; דוד המלך הודה במעשה בת שבע - והם האנשים הגדולים ביותר. כשאדם אוזר את האומץ והכוח להודות שהוא נפל, שגה או טעה - זה המנוע הכי גדול לצמיחה. אדם חזק באמת מסוגל לקום ולהודות על החולשות שלו.

מאפיין שני של הוד הוא הודיה, במשמעות של להודות למי שעשה עבורנו טובה. לאנשים קשה להודות למי שעשה להם משהו טוב, כי ברגע שאתה מודה למישהו אחר זה גורם לך להרגיש חייב כלפיו, כאילו עכשיו יש לו עליונות עליך. זה ההסבר לעובדה התמוהה שהסכסוכים הקשים ביותר נוצרים דווקא בין אנשים שעשו דבר או שניים אחד בשביל השני - כי באיזשהו מקום אף אחד לא רוצה להרגיש חייב, ומהצד השני מי שעשה את הטובה פגוע מאד כי הוא לא קיבל את ההערכה והתודה שמגיעות לו.

מלטש יהלומים אחד לימד מתמחה שלו את כל סודות המקצוע במשך שנה וחצי, ובסיום הקורס הוא נתן למתלמד במתנה קופסה יפה עם אבני חציץ קטנות. המתלמד התפלא מאד ושאל:

"אתה נותן לי מתנה? ! אני זה שצריך להודות לך! ומה פשר המתנה המשוונה הזו בכלל?", והאיש ענה: "יבוא זמן ותרצה לזרוק עליי אבנים, אז לפחות תזרוק עליי את האבנים הקטנות האלה..."

מכל זה אנחנו מבינים שהיסוד של תכונת ההוד הוא ההתבטלות העצמית, כשארדם שם את עצמו בצד. לכן אנחנו פותחים את הבוקר דווקא עם "מודה אני" - כי משפט הפתיחה הזו הוא היסוד של הקשר שלנו עם הקדוש ברוך הוא. אנחנו פוקחים את העיניים ואומרים תודה לקדוש ברוך הוא, אבל הרבה מעבר לזה: אני נותן לו את עצמי ואת כולי. אני מאמין בו לחלוטין, עד הסוף, ולא משנה מה אני עובר וחווה ומרגיש.

כשעומדים מול אסון גדול, כל ההסברים נגמרים. במצב הזה יש רק שתי ברירות: או לרדת או לעלות. יש כאלו שהמשא הזה כבד להם מדי והם עוזבים הכל ויורדים מהדרך. ויש כאלה שבחרים להמשיך לצעוד ואפילו להתעלות מזה. ובאמת כאן מתחילה האמונה האמיתית, ללכת אחרי הקדוש ברוך הוא למרות הכול וכלי תנאים. האמונה בה' לא מותנית אם האגו שלי מבין או לא. האמונה שלי מעל כל דבר. וכמו שאנו לא מבינים מהיכן מגיעים החיים לא נוכל להבין גם מהיכן מגיעים "היפך החיים" - וזו האמונה האמיתית.

לפני כמה שנים הייתי צריך לעבור ניתוח. השכיבו אותי על מיטה מאד צרה, נתנו לי זריקת הרדמה והובילו אותי לחדר הניתוח. נכנסנו לפרוזדור ארוך ובאמצע הדרך, הרופאים שליוו אותי קיבלו קריאה פתאומית לטפל במקרה חירום. הם עזבו אותי ורצו לחדר הניתוח, ואני הרגשתי שאני עומד להירדם וליפול מהמיטה, ניסיתי לצעוק לעזרה אבל אף אחד לא היה מסביב ולא שמע אותי.

הרגשתי חרדה גדולה, ואז אמרתי לקדוש ברוך הוא בלב: "ריבונו של עולם, הנה אני בידיי שלך כמו תינוק בידיים של אמא שלו. תעשה בי מה שאתה רוצה". ופתאום הרגשתי רוגע ושלווה נפלאה, זה היה רגע מיוחד של אמונה, ועד הים מדי פעם אני מנסה לשחזר אותו בחיים ולקבל ממנו כוח.

זה מגיע ממידת ההוד. לקבל, להשלים, להתקשר לקב"ה בצורה פנימית ועמוקה ולהתבטל לרצונו של ה'.

כעת אנחנו יכולים להבין מה משמעות השתיקה העמוקה של "יודום אהרן" והקשר שלה למידת ההוד, וממנה אנחנו יכולים ללמוד מהאסון במירון.

שתיקה יכולה להגיע ממקום של שיתוק, חולשה ורפיון. כשאין מה לומר, כשההלם גדול כל כך - אין מילים ושותקים. אבל השתיקה של אהרן לא הגיעה מחולשה אלא מחוזקה עצומה. זו הייתה שתיקה של "הוד", של התבטלות והרכנת ראש מול הקדוש ברוך הוא.

זו הייתה עוצמה של אמונה וקשר פנימי בהנהגה של הקדוש ברוך הוא ובכך שלא רק מעשיו ופעליו של האדם הם המכריעים את גורלו, אלא שיד ההשגחה והרצון האלוקי מנווטים את דרכו של האדם בעולמו. הכול נעשה בהשגחה פרטית, כל דבר שקורה הוא מכוון וזהו הרצון האלוקי. הדממה הגיעה מעומק הקשר שלו עם הקדוש ברוך הוא, קשר פנימי ונצחי שלא תלוי בשום דבר ובשום אירוע כזה או אחר.

רבי שמעון בר יוחאי גם הוא מייצג את אותה התחברות פנימית ועמוקה אל הקדוש ברוך הוא, "הוד שבהוד". מדובר על רמת קשר עמוקה כל כך, שלא נתפסת במילים, כי היא אינסופית ולמעלה מכל המגבלות.

זה מלמד אותנו משהו עמוק מאד על עבודת השם ועל החיים שלנו. אנחנו צריכים להפעיל את ה"הוד" שבנו. כשזוכים להרגיש את הקשר העמוק הזה עם הקדוש ברוך הוא - הכול נראה אחרת. פתאום מתמלאים בשלוות נפש, בביטחון ובחוסן איתן שהקדוש ברוך הוא איתנו בכל רגע ובכל מצב.

תפלתנו שהשם ישלח רפואה שלמה לכל הפצועים ונחמה אמיתית לכל המשפחות האבלות, ושנזכה בקרוב ממש לחזות בתחיית המתים בביאת משיח.

בס"ד

בחן ובחسد
תוכנית הכשרת מורות

תוכנית ההוראה בחן ובחסד

מצינה את ליבור הנשים והבנות

לערב לימוד לקראת חג השבועות

ביום רביעי, א סיוון
בבית הכנסת שפרן- ווסרטייל במגדל אשר,
רחוב הרב שפרן, קרית משה, ירושלים

16:30 התכנסות

16:45-17:30 הרבנית נעמי שפירא- שפת אמת על מגילת רות

17:45-18:30 הרבנית נורית בן זמרה- ממדבר מתנה
מנהלת אולפנת מעלה לבונה

18:45-19:30 הרבנית עידית איצקוביץ'- הכנה למתן תורה

19:45-20:00 הרבנית אביבה קטן- היכרות עם תוכנית ההוראה
מנהלת תוכנית ההוראה בחן ובחסד

20:00-20:45 הרבנית שרה אליסף- לימוד התורה לנשים בדורנו

בואנה בלמחה

לפרטים: 058-4514732

כיבוד קל יוגש במקום-

בנוסף לשיעורים במהלך הערב תהיה היכרות עם תוכנית ההוראה
ואפשרות הרשמה לראיון למעוניינות

מה צריך לעשות כדי לאהוב את השם?

הרמב"ם כותב שעל ידי הסתכלות בפלאי הבריאה יתעורר האדם לאהבת הבורא. ויש מי שמסתכל בתורה הקדושה ובאור האלוקי שבה ובכך מתעורר להידבק בנותן התורה.

בעל התניא האריך לומר שכאשר ראובן אוהב אהבה אמיתית את שמעון, ממילא יתעורר גם שמעון באהבה לראובן, בבחינת "כמים הפנים לפנים". ועל כן בהתבוננות באהבת ה' אלינו, שהיא עד בלי קץ, נתעורר גם אנחנו באהבה אליו. וכמאמר הוזהר הקדוש "אלמלי היו יודעים בני אדם, אהבה שאוהב הקדוש ברוך הוא את ישראל, היו שואגים ככפירים לרדוף אחריו". וכך, רגע לפני שאנחנו מגיעים ל"ואהבת את ה' אלוקיך", אנו מברכים "הבוחר בעמו ישראל באהבה".

ובתמצית אמר הבעל שם טוב הקדוש, שעיקר המצווה היא לתקוע מחשבתו בעניינים המעוררים את האהבה. וכל אחד יבחר איזה מהדברים מעוררים אצלו אהבה ביותר, ויתקע מחשבתו שם.

איך אפשר לכפר על רכילות?

הדבר הראשון שצריך אדם לעשות כשהוא עובר עבירה הוא תשובה, ובכל עבירה שבין אדם לחברו יש שתי כתובות לתשובה: האחת, שעבר על רצון מלכו של עולם ועכשיו הוא רוצה לשוב אליו, והקב"ה חנון ומרבה לסלוח וחפץ בתשובה. והשניה היא האדם שבו הוא פגע. אלא שברכילות צריך לבחון היטב האם בקשת הסליחה תפייס ותשמת את חברו או תצער אותו, כי הוא כלל לא ידע על הדבר. ובוודאי שאין להוסיף חטא על פשע ולצער אותו רק כדי לנסות לנקות את עצמי. אמנם אם הדבר נכון ויטיב לחבר, צריך לבקש ממנו סליחה.

ומעבר לזה יש גם תיקון כללי של נפשו על ידי לימוד הלכות לשון הרע ורכילות, והתורה והמאור שבה יחזירוהו למוטב. וגם לתקן את דרכיו ולעשות תשובת המשקל על ידי שירבה בעין טובה על חבריו ובמילים טובות, ויזהר לשבח ולפאר את מעלותיהם, ויקיים בעצמו מה שלימדנו באופן נפלא רבי אלימלך מליז'נסק: "אדרבה, תן בליבנו שנראה מעלות חברינו ולא חסרונם".

האם עבודת ה' צריכה להתבטא בתנועות ידיים ובצעקות, או שעדיף בשתיקה?

על ליבו של אהרן היו שתיים עשרה אבנים כנגד שנים עשר השבטים. צבעו של זה אינו כצבעו של זה, וגם דגליהם במדבר היו כל אחד בגוון מיוחד משלו. האר"י הקדוש הוסיף שברקיע יש שנים עשר שערים, ותפילותיו של כל שבט עולות דרך השער המיוחד לו. בפנימיותנו אנחנו נשמה אחת, אבל הגופים והסגנונות מחולקים, והקב"ה שומע תפילת כל פה.

מי שמרגיש יותר קרבת השם בזעקות, אולי זה הצבע של שבטו, בבחינת "שוועתנו קבל ושמע צעקתנו". ויש שדגלם נושא את הכתוב "לא ברעש ה'... ואחר האש קול דממה דקה", והם ימצאו את דרכם לה' דווקא בדרך זו. וצריך כל אחד לזכור שכשם שהוא מכון לשם שמיים בדרכו, כך חברו מכון בדרכו. ובכל יום אנו מזכירים את המלאכים, שלמרות שלכל אחד יש אופי אחר, הם נותנים באהבה רשות זה לזה להקדיש ליוצרים בנחת רוח.

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרני ברנשטיין > העלון טעון גניזה
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org קרוב אליך • לפרסום: 052-525-4051

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

משקיעים באמונה

מקום בטוח לבני אדם

זה הזמן להשקיע באמונה וליהנות מ-2 מנגנוני הגנה

גם בטוחה נדל"נית וגם ערבות חברה

לפרטים חייגו באמונה
072-395-1096
bemuna.co.il

אחרי הקורונה מגיע לכם בית חדש

Carmel Gal
קהילת כרמי-גת

המתחם הדתי-לאומי בכרמי-גת
ע"ש הרב יוסף אבנר ז"ל

תמיד חלמתם על דירת גן 4 חדרים? היום זה אפשרי!

עכשיו כבר כולם מבינים שלעוד חדר בבית אין תחליף

הבנייה בעיצומה והגיע הזמן שאתם תרכשו את דירת ההשקעות שלכם. במרחק חמש דקות מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת, עם קהילה צומחת לציבור הרחב, כרמי גת היא הבחירה הנכונה עבורכם לנכס מניב. קבוצת רכישה ליחידות דיוור שש שכונת ארבעה וחמישה חדרים ודירות-גן החל מ-919,000 ש"ח.

לפרטים נוספים: 1700-500-555 bemuna.co.il